Влада – Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

◆ № 43 (543) ◆ Субота, 6 березня 1993 року ◆ Ціна 15 крб.

Дорогі і прекрасні наші жінки!

Від щирого серця вітаю вас з весняним святом — Восьмим Березня!

В годину нелегких випробувань, які переживає суспільство, жіночі любов і мудрість, щирість, терпимість і безкорислива доброта є запорукою того, що ці часи минуться — і життя стане кращим і світлішим.

Я добре розумію, яким тягарем на ваші жіночі плечі лягають наслідки економічної кризи, яку тривогу викликає у вас загострення політичного протистояння. Поділяю вашу стурбованість станом духовності суспільства.

Хочу запевнити, що ми зробимо все можливе, щоб покращити життя людей, побудувати вільну, демократичну, заможну українську державу.

Твердо вірю, що ваші таланти і вміння самовіддано працювати й натхненно творити допоможуть подолати будь-яку скруту. Чуйність серця матері, дружини, коханої і надалі сприятимуть утвердженню миру і злагоди, милосердя та людяності в нашому спільному домі.

Бажаю вам щирої любові, добра, благополуччя! Хай щасливими будуть ваша доля і доля України.

З повагою і вдячністю до вас

Л. КРАВЧУК.

Від імені Комісії сердечно вітаю все жіноцтво України з Міжнародним жіночим днем — 8 Березня! Є спільні цілі, які об'єднують усіх жінок планети — сімейне благополуччя, здоров'я і щастя дітей і близьких, мир на Землі. Від усієї душі бажаю, щоб ці заповідні прагнення здійснилися в житті кожної жінки. Хай міцними будуть ваші сім'ї, хай завжди веселими будуть ваші діти! Пам'ятаймо, що все високе в людині — від жінки!

Добра і щастя вам!

Валентина ЄЩЕНКО, голова постійної Комісії Верховної Ради України у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства.

8 Березня!

Читайте в номері

БІЗНЕСМЕНИ УКРАЇНИ ДЛЯ КОБЗАРЯ

Вчора у Маріїнському палаці відбувся благодійний президентський прийом на честь Шевченківських свят, на якому із привітанням виступив Леонід Кравчук. Організатором цього заходу виступила Спілка письменників України. У прийомі взяли участь найкращі бізнесмени України, кожен з яких вніс на спеціальний рахунок по 500 тисяч карбованців. Зібрані таким чином кошти будуть використані на проведеаня Шевченківських свят, видання «Кобзаря», заснування шевченківських стипендій, премій для молодих митців, на відбудову хати Тараса Шевченка, проведення дитячого фестивалю «Малий Кобзар». Серед учасників благодійного прийому відомі діячі культури, міжнародні дипломати, члени уряду, народні депутати.

НА БАТЬКІВЩИНІ ТАРАСА Й БОГДАНА

З вивчення стану історико-культурних заповідників Черкащини почав роботу затверджений Президентом України оргкомітет по відзначенню 400-річчя з дня народження Богдана Хмельницького. Голова комітету, віце-прем'єр-міністр України М. Жулинський протягом двох днів перебував в області, зокрема, у Каневі, Чигирині, Кирилівці-Шевченковому, Моринцях.

Перебуваючи у колишній гетьманській столиці, М. Жулинський сказав: «Ми повинні побудувати у славетному Чигирині, місті, що уособлює державність України, величний храм духовної злагоди і єдності українського народу, всіх українців, сущих в Україні і поза її теренами». Віце-прем'єр підкреслив, що ця думка схвалена Президентом Л. Кравчуком.

Парламентська хроніка

ДУЖЕ ДОРОГІ НІЧИЇ

Вечірнє засідання 4 березня

Слухання одного з основних питань парламентського тижня про дії уряду щодо виконання постанови Верховної Ради України «Про соціально-економічне становище в Україні та заходи його стабілізації...» закінчилося нічим. Жоден з проектів постанови, винесених на голосування, не пройшов.

Взагалі, цей день був урожайним на безрезультатні нічиї. Потренувавшись у словесних баталіях і ніби прощупуючи сили один одного, і більшість, і опозиція також завалили проект постанови після слухання питання про деякі аспекти щодо виконання Закону України про об'єднання громадян.

Не знаю, як кому, а мені сумно було слухати часом пустопорожні, але, як завжди, емоційні виступи депутатів з цього питання. Ну, хіба, думалося мені, мало справ у Верховної Ради, хіба скрутний час економіки не вимагає від неї напруженої роботи саме в цьому напрямку, щоб оце годинами товктись над проблемою, скільки грошей можна вносити в касу тієї чи іншої партії? Видно-таки, що політична криза вкотилася і в двері нашого парламенту.

Цього дня була заповнена остання табличка в урядовій схемі. Недовго посперечавшись, депутати затвердили нового Голову Державного митного комітету України. Ним став Анатолій Колос. Якщо в часі ця посада була заповнена останньою, то за значимістю вона сьогодні виходить на одне з чільних місць. Годі й казати, як багато залежить у нашому господарюванні від чіткої, добре налагодженої діяльності цього відомства. Я попросив Анатолія Вікторовича сказати кілька слів. Як він планує розгортання своєї роботи, які пріоритети ставить на чільне місце.

— На перший план, — сказав він, — я поставив би проблему кадрів. Нам треба знайти людей, які не тільки хочуть щось робити для України, а й уміють це робити.

Держава починається з кордону. І не дивуйтесь, коли скажу, що ми навіть думаємо про те, як краще одягти людей, щоб усі бачили, що це митники Української держави, а не якісь там люди в фуфайках. Щойно я говорив з трибуни про необхідність домовитись із якимсь заводом, щоб почати технічне переобладнання митної служби, починаючи від новітніх модулів на кордоні, які були б і красивими, і допомагали б спеціалістам, і кінчаючи комп'ютеризацією.

Сьогодні митна служба повинна докорінно переробити свою інформатику. І без суцільної комп'ютеризації їй не обійтись.

Пора вже нам взятися і за соціальний захист митника, його зарплата повинна бути такою, щоб він почував себе незалежною людиною, дорожив своєю службою, не розмінювався на дрібне й негідне.

На вечірньому засіданні було обговорено Повітряний кодекс України. Депутати виступили у порядку денному «Різне».

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ, парламентський оглядач.

Інтерв'ю в кулуарах

Михайло ШВАЙКА:

«Ми зіткнулися зі спробою змінити курс України»

Маємо чітко сказати, що у парламенті є сили, які б хотіли повернути історію назад, і, на жаль, під вплив цих сил підпав і Голова Верховної Ради, якого вони у вівторок втягнули у авантюру, запевнивши, що на цей раз кворум буде.

І таки справді, в цей день з'їхалося більше, ніж звичайно, депутатів. Скажімо, кримська делегація була в повному складі, чого я давно вже не пам'ятаю. Як результат, все це вилилося у значне протистояння. І справа тут не в другорядних речах, як це хотів би хтось показати, а в тому, що ми зіткнулися зі спробою змінити курс розвитку України. Причому тиск робиться на всіх напрямках: підіймається питання ставлення до Сербії, митної політики тощо. Але ключовою залишається проблема, пов'язана із намаганнями змінити регламент роботи сесії і обрати прокомуністичний Конституційний суд. Якщо це станеться, то нам залишиться боротися з цією Верховною Радою.

Іван ЗАЄЦЬ:

«Перезимувати весну»

На жаль, в черговий раз Верховна Рада продемонструвала дуже низьку продуктивність. Лише після того, як було знято з обговорення питання Конституційного суду, сесія почала нормально працювати. Та, оскільки багато часу було втрачено, то надалі робота йшла поспіхом, аби виконати намічений план. Це перша прикмета роботи сесії на минулому тижні. Друга полягає в тому, що проводяться все активніші атаки на нашу незалежність і демократію. Вже чуємо голоси, що потрібно усунути політичні перешкоди економічної інтеграції. Але під цими перешкодами розуміють чомусь те, що Україна не підписала статуту СНД, що вона хоче мати Чорноморський флот. Особливо сильні ці реакційні сили на місцях, і ми бачимо, як сьогодні вони намагаються перекласти вину за важкий економічний стан на уряд та Президента. А самі нічого не роблять, щоб вивести економіку України з кризи, вирішити соціальні проблеми.

Не можна не помітити, що така поведінка реакційних сил стимулюється економічним та політичним тиском з боку Росії. Сьогодні ми вже є свідками економічної блокади України за зразком блокади Литви. Розуміючи, яку мету вона переслідує, дуже чітко можемо прогнозувати розвиток ситуації: йде намагання спровокувати нестабільність в Україні. Причому умови для такого тиску Росії створюються саме бездіяльністю місцевої влади, що зімкнулася із деякими представниками директорату. Коли до цього додати атаки, що йдуть на рівні Верховної Ради, то побачимо, що весна буде дуже важкою і, образно кажучи, задля подальшого поступу нам потрібно перезимувати весну. Але не поступатися незалежністю, що, на думку реакційних сил, є сьогодні політичною перешкодою на шляху економічних зрушень.

Записав Сергій ЛАВРЕНЮК.

НА ДРУЖНІЙ ХВИЛІ

Учора Президент України Леонід Кравчук прийняв спеціального посланника Голови Ради Міністрів Республіки Куба, міністра охорони здоров'я країни Хуліо Теху. Сторони обговорили питання розвитку двостороннього співробітництва. Л. Кравчук подякував кубинському уряду за можливість оздоровлення в їхній країні українських дітей, які постраждали від Чорнобильської аварії.

ОБМЕЖЕННЯ НА ПОСТАВКИ НАФТИ В УКРАЇНУ ЗНЯТО

Прем'єр-міністр України Леонід Кучма мав телефонну розмову з Прем'єр-міністром Російської Федерації Віктором Черномирдіним. Глави урядів обговорили питання, пов'язані з поставкою в Україну російської нафти. Досягнуто домовленості про зняття обмежень на такі поставки, що дасть змогу нафтопереробним заводам України у найближчий час виробити пально-мастильні матеріали у кількості, необхідній для своєчасного проведення весняних польових робіт, а також забезпечення інших першочергових потреб народного господарства нашої держави.

ТРАНСПОРТ І ЦІНИ

Кабінет Міністрів України прийняв пропозицію Укрзалізниці, погоджену з Мінекономіки, Мінфіном і Мінтрансом, про підвищення з 1 жовтня поточного року в 1,5 раза діючих тарифів на перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом (крім приміських перевезень).

БУДЕ ВНЕСЕНО ЗАКОНОПРОЕКТ

Схоже, що найближчим часом тема необхідності боротьби з організованою злочинністю зазвучить з новою силою. Тимчасова парламентська комісія по боротьбі з організованою злочинністю, корупцією і хабарництвом, яку очолює Віктор Слєсаренко, на своєму розширеному засіданні прийняла рішення винести на розгляд сесії Верховної Ради свій законопроект. Детальніше про це — у наступних номерах «Голосу України».

СТОЛИЦЮ України з робочим візитом відвідав Прем'єр-міністр Грузії Тенгіз Сігуа. Найближчим часом, заявив він журналістам, між Грузією і Україною буде підписано міжурядову угоду.

4 березня Тенгіза Сігуа прийняв Президент України Леонід Кравчук. Відбулася дружня розмова, яка проходила один-на-один.

У цей же день відбулася бесіда Тенгіза Сігуа з першим віце-прем'єр-міністром України Ігорем Юхновським. Сторони обмінялися думками з приводу конкретних сфер розвитку взаємовигідних зв'язків. Вони підписали протокол, яким регламентується робота над майбутніми угодами.

КАБІНЕТ Міністрів затвердив Угоду між урядом України і урядом Китайської Народної Республіки про безвізовий режим службових поїздок з України в Китай і, відповідно, з Китаю в Україну, що була підписана у м. Пекіні 31 жовтня 1992 року. Віднині у службове відрядження до Китайської Народної Республіки можна вирушати без візи посольства Китаю.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України»

За значний вклад у справу розбудови національної науки, особисті заслуги в розробці і створенні високоміцних та надтвердих матеріалів присвоїти почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» КИСЛОМУ Павлу Степановичу — Голові Комісії Верховної Ради України з питань народної освіти і науки, академіку АН України.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
4 березня 1993 року

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Питання кадрового забезпечення державної служби

З метою створення державної системи підготовки, добору і просування кадрів та здійснення ефективної кадрової політики в умовах розбудови Української держави і докорінного реформування суспільства:

1. Національному інституту стратегічних досліджень при Президентові України, Інституту державного управління і самоврядування при Кабінеті Міністрів України за участю Міністерства праці України, Міністерства освіти України, Академії наук України, інших заінтересованих органів, організацій і установ розробити та подати у тримісячний строк Кабінету Міністрів України проект концепції Державної програми кадрового забезпечення державної служби, яка б передбачала систему підготовки, добору і просування кадрів на основі науково обгрунтованих об'єктивних критеріїв та враховувала вітчизняний і зарубіжний досвід з цих питань.

2. Кабінету Міністрів України організувати підготовку до 1 січня 1994 року на основі розробленої концепції проекту Державної програми кадрового забезпечення державної служби.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
4 березня 1993 року

Закон України

ПРО ЦИВІЛЬНУ ОБОРОНУ УКРАЇНИ

Громадяни України мають право на захист свого життя і здоров'я від наслідків аварій, катастроф, значних пожеж, стихійного лиха і вимагати від Уряду України, інших органів державної виконавчої влади, адміністрації підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності і господарювання гарантій щодо забезпечення його реалізації.

Держава як гарант цього права створює систему цивільної оборони, яка має своєю метою захист населення від небезпечних наслідків аварій і катастроф техногенного, екологічного, природного та воєнного характеру.

РОЗДІЛ I
ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

Стаття 1. Цивільна оборона України є державною системою органів управління, сил і засобів, що створюється для організації і забезпечення захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій * техногенного, екологічного, природного та воєнного характеру.

Систему цивільної оборони складають:

органи державної виконавчої влади всіх рівнів, до компетенції яких віднесено функції, пов'язані з безпекою і захистом населення, попередженням, реагуванням і діями у надзвичайних ситуаціях;

органи повсякденного управління процесами захисту населення у складі центральних та місцевих органів державної виконавчої влади і адміністрації підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності і господарювання;

сили і засоби, призначені для виконання завдань цивільної оборони;

фонди фінансових, медичних та матеріально-технічних ресурсів, передбачені на випадок надзвичайних ситуацій;

системи зв'язку, оповіщення та інформаційного забезпечення.

Стаття 2. Заходи цивільної оборони поширюються на всю територію України, всі верстви населення, а розподіл за обсягом і відповідальністю за їх виконання здійснюється за територіально-виробничим принципом.

Завданнями Цивільної оборони України є:

запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного походження і запровадження заходів щодо зменшення збитків та втрат у разі аварій, катастроф, вибухів, великих пожеж та стихійного лиха;

оповіщення населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій у мирний і воєнний часи та постійне інформування його про наявну обстановку;

захист населення від наслідків аварій, катастроф, великих пожеж, стихійного лиха та застосування засобів ураження;

організація життєзабезпе-

(Закінчення на 12-й стор.)

* Надзвичайна ситуація — порущення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єкті або території, спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, великою пожежею, застосуванням засобів ураження, що призвели або можуть призвести до людських і матеріальних втрат.

Попередження соціально-політичних, міжнаціональних конфліктів, масових безпорядків і дії щодо ліквідації їх наслідків до компетенції органів управління і сил цивільної оборони не входять.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присудження Державних премій України імені Т. Шевченка 1993 року

На підставі подання Комітету по Державних преміях України імені Т. Шевченка **постановляю:**

1. Установити на 1993 рік тринадцять Державних премій України імені Т. Шевченка.

2. Присудити Державні премії України імені Т. Шевченка 1993 року:

У ГАЛУЗІ ЛІТЕРАТУРИ

КОЛОМІЙЦЮ Володимирові Родіоновичу — за збірку поезій «Золотосинь»; МІЩЕНКУ Дмитрові Олексійовичу — за збірки творів «Полювання на жар-птицю», «Особисто відповідальний».

РУДЕНКУ Миколі Даниловичу — за роман «Орлова балка»; збірку «Поезії».

САПЕЛЯКУ Степанові Євстафійовичу — за збірку поезій «Тривалий рваний зойк»; ТАЛАЛАЮ Леонідові Миколайовичу — за збірку поезій «Вибране».

У ГАЛУЗІ ЖУРНАЛІСТИКИ І ПУБЛІЦИСТИКИ

КОВАЛЕНКО Лідії Борисівні (посмертно), МАНЯКУ Володимирові Антоновичу (посмертно) — за Народну Книгу-Меморіал «33-й: голод».

ПИЛИП'ЮКУ Василеві Васильовичу — за фотомистецькі альбоми «Живиця», «Львів», «До тебе полинуть».

У ГАЛУЗІ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

ЛОГВИНУ Григорію Никоновичу — за монографію «З глибин. Гравюри українських стародруків XVI—XVIII ст.» та цикл наукових праць з питань українського мистецтва і архітектури.

У ГАЛУЗІ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

ГУМЕНЮКУ Феодосію Максимовичу — за серію портретів історичних діячів: П. Сагайдачного, П. Полуботка, І. Мазепи, Марусі Чурай, Байди Вишневецького, С. Наливайка, І. Гонти, М. Залізняка; ЛОПАТІ Василеві Івановичу — за ілюстрації до «Кобзаря» Т. Шевченка.

У ГАЛУЗІ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

ЛІДЕРУ Данилові Даниловичу — художникові-сценографу, СТУПЦІ Богданові Сильвестровичу, ЛОТОЦЬКІЙ Наталії Василівні — виконавцям головних ролей — за виставу «Тев'є-Тевель» за Шолом-Алейхемом у Київському державному академічному українському драматичному театрі імені І. Франка.

У ГАЛУЗІ КОНЦЕРТНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВАНТУХУ Мирославу Михайловичу — художньому керівникові — директору Державного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені П. Вірського — за постановки танцювальних композицій «У мирі та злагоді», «Карпати», «Літа молодії», «Український танець з бубнами».

ГРОМОВЕНКУ Павлові Федоровичу — за концертну програму «Та не однаково мені...» 1989—1992 років; ПАЛАМАРЕНКУ Анатолію Несторовичу — за концертні програми останніх років.

ФОМІНИХ Світлані Григорівні — художньому керівникові й диригентові жіночого академічного хору (місто Миколаїв) — за концертні програми останніх років та поширення сучасної української хорової музики; ЯЩЕНКУ Леопольдові Івановичу — художньому керівникові фольклорно-етнографічного хору «Гомін» — за активну діяльність щодо збереження, відродження та популяризації української народної творчості.

У ГАЛУЗІ КІНЕМАТОГРАФІЇ

МУРАТОВІЙ Кірі Георгіївні — режисерові-постановнику — за видатний внесок в українське та світове кіномистецтво; КАРАСЮ Анатолію Андрійовичу, ШКУРІНУ Вікторові Георгійовичу — авторам сценарію і режисерам, КРІПЧЕНКУ Вікторові Івановичу — головному операторові — за документальну кінодилогію «Липневі грози» («Страйк», «Викид») Української студії хронікально-документальних фільмів.

ЗА КРАЩИЙ ТВІР ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

ГОЯНУ Яремі Петровичу — за повість «Таємниця Лесикової скрипки».

3. Установити на 1993 рік розмір Державної премії України імені Т. Шевченка у сумі 200 тис. крб.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
24 лютого 1993 року

КОНСОЛІДУВАТИ ЗУСИЛЛЯ, ЗАХИСТИТИ ПІДПРИЄМНИЦТВО

У Оргкомітеті Всеукраїнського з'їзду підприємців

Відбулося чергове засідання Оргкомітету Всеукраїнського з'їзду підприємців. Відмічено, що ідея такого з'їзду дістала широку підтримку у листах і телеграмах, які надходять з місць, схвалюється Заява керівників громадських об'єднань підприємців, що виступили ініціаторами проведення з'їзду. Підтримується дана в Заяві оцінка ситуації в Україні, становища недержавного сектора економіки, пропозиція про об'єднання зусиль підприємців для захисту своїх інтересів, що об'єктивно співпадають із завданнями виведення національної економіки з кризи.

Розглянуто пропозиції щодо порядку денного і регламенту з'їзду, проекти установчих документів Національної Асамблеї підприємців України.

На з'їзді передбачається заслухати доповіді про утворення Національної Асамблеї підприємців України, про принципи економічної політики Української держави, прийняти статут та програму Національної Асамблеї підприємців України, обрати її керівні органи.

Відповідаючи на питання, чому стало необхідним створення всеукраїнської організації підприємців, організатори з'їзду підкреслюють, що для цього виникли об'єктивні передумови. Підприємницький сектор демонструє більший динамізм, перетворюється на реальну силу в економіці.

Але вплив його на процеси, що відбуваються у суспільстві, на державні інститути, на вироблення і здійснення державної політики залишається незначним. За умов погіршення економічної ситуації, поглиблення соціальної і психологічної травми народу, коли починається пошук винних, дехто прагне повернути народний гнів проти підприємців, які нібито мислять виключно категоріями власної наживи, розпродають країну. Усе це й змушує підприємців висловити своє бачення економічних і соціальних процесів, дати оцінку дій владних структур, показати можливості і роль ділових людей, об'єднати їх можливості — організаційні, інтелектуальні, фінансові — для виведення реформ на цивілізовані ринкові рейки.

Сьогодні штучно звужується сфера дії підприємництва. Воно змушене переборювати значні труднощі, щоб проникнути у виробничий сектор. Якщо директорський корпус і передає підприємцям якусь незначну частку потужностей і матеріальних ресурсів, то лише у вигляді експерименту, а то й для «перекидання» через підприємницькі структури частини заробітної плати.

Окрім того, існуючі галузеві і регіональні підприємницькі структури не можуть забезпечити захист інтересів недержавного сектору економіки.

У проекті програми Асамблеї ситуація в Україні характеризується як така, що викликає тривогу. Одержавши по суті надзвичайні повноваження, новий Кабінет міністрів не зміг повернути Україну на шлях оптимальних перетворень.

Проект програмного документа наголошує, що свої зусилля Асамблея підприємців спрямує насамперед на вироблення довгострокової економічної політики, до якого залучить найкращі інтелектуальні сили, найдосвідченіших ділових людей країни. Цю програму вона запропонує уряду і добиватиметься її прийняття та неухильного проведення, незалежно від зміни складу парламенту, Кабінету міністрів, найвищих посадових осіб.

Проект програми Асамблеї підкреслює вищість економіки над політикою, випереджаючи розвиток підприємницького сектору, формування системи підтримки підприємств приватного і приватизованого сектору, що включала б законодавчий захист, фінансову допомогу, сприятливі організаційні умови їх створення і діяльності.

У галузі політики проект Програми ставить на перший план обстоювання політичної і соціальної стабільності, що створює гарантії і знижує ризик підприємницької діяльності, відбір політичних союзників, організацію цивілізованої лобістської діяльності, вирощування і просування нового покоління політичних діячів тощо.

Національна Асамблея, зазначається у проекті програми, створюється як організація дії. Її структури, зв'язані між собою і по горизонталі і по вертикалі, будуть проводити в життя рішення Асамблеї, об'єднувати кадрові, фінансові, інформаційні та інші можливості підприємців і їх об'єднань.

Проект статуту Національної Асамблеї визначає, що членство в ній може бути колективним та індивідуальним. Членами Асамблеї можуть бути будь-які приватні підприємницькі структури — асоціації, фінансові групи, акціонерні товариства, фірми, банки, біржі, інші організації, а також повнолітні громадяни-підприємці, які поділяють програмні цілі і завдання Національної Асамблеї і прагнуть внести свій вклад у їх реалізацію.

Проект визначає права і обов'язки членів Національної Асамблеї, організаційні засади її діяльності. Передбачається, зокрема, що за членами асамблеї зберігається повна самостійність у вирішенні всіх питань їх підприємницької і громадської діяльності.

Найвищим органом Національної Асамблеї буде з'їзд, а у період між з'їздами — Національна Рада підприємців України, утворювана у складі не менше 55 і не більше 75 членів Ради. Поточну роботу, спрямування діяльності регіональних об'єднань підприємців вестиме Секретаріат Національної Ради підприємців, очолюваний секретарем-координатором.

Передбачається утворення Фонду економічних і соціальних досліджень, який організовуватиме вивчення тенденцій економічного і соціального розвитку, проблем підприємницького руху, готуватиме пропозиції щодо стратегії і тактики Національної Асамблеї підприємців з актуальних питань її діяльності.

Кошти Національної Асамблеї формуватимуться із внесків колективних та індивідуальних членів, відрахувань у спеціальні фонди, безплатних і добродійних внесків, пожертвувань організацій і приватних осіб, спонсорів, а також інших не заборонених законом джерел.

НАС ЗВИНУВАЧУЮТЬ БЕЗПІДСТАВНО

Нещодавно розповсюджено заяву Меджлісу кримськотатарського народу «у зв'язку з активізацією діяльності репресивних органів у Криму». У заяві говориться, що процес повернення кримськотатарського народу на свою Батьківщину наштовхується на спротив колоніальної адміністрації Криму. Ввійшли у практику систематичні погроми кримськотатарських поселень.

Меджліс нагадує, що останнім часом найбільш жорстокими за формою були погроми наметового поселення кримських татар у селищі Красний Рай поблизу Алушти 10 липня і 1 жовтня 1992 року, що «особое зверство власти проявили 1 октября, когда избитые спецназом десятки поселенцев были увезены в неизвестном направлении... Покалеченным людям, несмотря на крайне тяжелое положение, практически не оказывалась никакая медицинская помощь... Условия содержания и обращения с заложниками приближались к тому, что квалифицируется в международном праве как пытки, являясь одновременно и уголовно-правовыми нарушениями с позиций украинского законодательства». «Бандитские действия карателей всколыхнули весь крымскотатарский народ. По всему Крыму начались акции протеста, вылившиеся в массовые беспорядки 5—6 октября в г. Симферополе».

У заяві особливо акцентується увага на тому, що значна частина міліції у ті тривожні дні відмовилася виконувати роль буфера між народом і «высокопоставленными расистами» з кримської адміністрації.

На жаль, влада і прокуратура Криму в усьому, що відбулося, звинуватила кримських татар. Інформація, яка надходить до Меджлісу, свідчить про те, що на допитах кримські татари «подвергаются угрозам и оскорблениям. Следствие старательно уходит от вопроса о социальных и политических предпосылках конфликта между крымскими татарами и властями, от правовой оценки массовых нарушений гражданских и политических прав крымских татар, стремясь оформить события 5—6 октября 1992 года как факт сугубо уголовного характера. Все это свидетельствует о том, что совершается фабрикация «дела» в духе процессов над участниками массовых волнений в Новочеркасске в 1961 году, репрессий в отношении активистов крымскотатарского национального движения в 60—80-е годы».

Меджліс пропонує всім співвітчизникам не брати участі у такому «слідстві» і не співробітничати з властями з цього питання доти, доки «прокуратура Крыма и его высокопоставленные чиновники не откажутся публично от своих заявлений по поводу виновности крымских татар, пока не будет изменена предопределяющая ход следствия формулировка постановления о возбуждении уголовного дела по октябрьским событиям, а лица, причастные к этим заявлениям и постановлениям, не будут отстранены от занимаемых должностей и не будут расследованы факты грубого давления на допрошенных крымских татар».

Меджліс звертає увагу державних органів України на те, що «использование насилия и репрессий в отношении отстаивающего свои естественные права крымскотатарского народа не может привести ни к чему иному, кроме эскалации политической напряженности и возрастающей угрозе новых конфликтов».

Олександр ПІЛАТ.

Продиктовано в номер

ЗУСТРІЧ З РАКЕТНИКАМИ

У Первомайську на Миколаївщині, де дислокується полк ракетних військ стратегічного призначення, перебували міністр оборони України генерал-полковник К. Морозов та міністр закордонних справ України А. Зленко.

НБУ ПОВІДОМЛЯЄ

Зважаючи на затримку доставки платіжних вимог в установи банків платників, НБУ телетайпограмою № 17-10/932 продовжив до 12 березня 1993 року термін оплати вимог по міжгалузевому заліку заборгованості.

МІНЮСТ, ЯК І ЗАКОН, ОДИН

416 громадських організацій зареєстровано на сьогодні у Міністерстві юстиції України, серед яких 21 політична партія і 60 міжнародних організацій. Про це повідомили на прес-конференції 4 березня міністр юстиції України В. Оноленко. Начальник управління об'єднань громадян Н. Лукашова поінформувала журналістів про пакет документів, прийнятих Кабінетом міністрів по легалізації об'єднань громадян (повністю друкуються в газеті «Урядовий кур'єр»). Відтепер існує два види легалізації об'єднань громадян: шляхом повідомлення і шляхом реєстрації. Якщо організація легалізується шляхом повідомлення, процедура спрощується, але організація не набуває статусу юридичної особи. Реєстраційний збір з об'єднань громадян встановлено у розмірі: з політичної партії — 100 тисяч карбованців, з всеукраїнського об'єднання — 60 тисяч карбованців, з міжнародних організацій — 20 тисяч карбованців і 500 доларів США. Встановлено також вперше у країнах СНД збір за реєстрацію символіки, і, відповідно, юридичний захист (постанови КМ №№ 143 і 144 від 26.02. 1993 р.). Не подали документи на перереєстрацію 62 організації.

ВИБОРИ ІНАКОМИСЛЯЧИХ

Торік наша газета повідомляла про створення Української академії оригінальних ідей, мета якої — підтримка ідей і винаходів, що випередили свій час, сприяння розвиткові нетрадиційного знання. Основний напрямок діяльності академії — використання на благо людства ідей «вічних інакомислячих», пошук талантів-самородків і надання їм допомоги.

Склад дійсних членів академії затверджується її Президією за результатами конкурсу, у відповідності з Положенням про вибори. Дійсним членом може стати вчений чи спеціаліст, що має обгрунтовані, але не визнані офіційною наукою оригінальні ідеї та відкриття. Висунення кандидатів можуть проводити установи, учбові заклади, організації, підприємства, товариства.

ГОВОРИЛИ ПРО СЕЛО

Учора в Черкасах закінчив роботу республіканський семінар-нарада з питань реформування аграрно-промислового комплексу, в якому взяли участь представники Президента України в областях і місті Києві, заступники глави обласних державних адміністрацій з питань розвитку АПК, начальники обласних управлінь сільського господарства і продовольства, працівники Кабінету міністрів України, Академії аграрних наук.

ЧЕТВЕРТИЙ ЗАМАХ

Вчетверте чернігівські вандали, користуючись безкарністю, поглумилися над могилою відомого українського письменника Михайла Коцюбинського. По-варварськи понівечено деталі скульптурного оформлення пам'ятника.

Вперше

Картини, що лікують

В одному з приміщень виробничо-комерційної фірми «Наутілус ЛТД» відкрито біоенергетичний салон синтезованих мистецтв, де виставлено твори М. Черниша. Хто такий Микола Арсентійович за фахом чи покликанням, одним словом не скажеш, адже він саме та людина, яку ми називаємо унікальною.

Доцент Київського технологічного інституту, кандидат технічних наук, викладач теоретичної механіки та опору матеріалів. Художник. Поет — цього року у видавництві «Молодь» має вийти збірка його поезій. Займається коренепластикою. Керує університетом культури і студією мистецтв при інституті. Розробив і підготував до друку основи теорії синтезованого мистецтва. Він же — єдиний в Україні автор таких виставок (малярство, лісова скульптура, поезія, музика, вокал)... Певне, і цього досить, щоб переконатися: перед нами справді щедро обдарована талантами людина.

Але і це ще не все. Одного разу на виставці Черниш побачив біля своїх творів незнайомця з біолокаційною рамкою. Як з'ясувалося, «дивак» добре обізнаний з біоенергетикою, він і засвідчив, що картини мають позитивне біополе, тож оздоровче впливають на глядачів.

Про створення біоенергетичного салону синтезованих мистецтв Черниш мріяв давно, але все так і залишалося мрією — потрібні приміщення, значні кошти. А де їх доцільно взяти? Щасливий випадок звів Миколу Арсентійовича з молодим підприємцем Олександром Нікітенком. Саме його фірма і стала спонсором талановитого митця.

Олександр ІВАНЧУК.

На фото: репродукція картини М. Черниша.

Репліка

НА СВЯТО — ЗІ СВОЇМ САЛОМ...

«Якщо ви хочете здивувати все місто своїм кулінарним мистецтвом і отримати цінний подарунок (чудовий сервіз чи кухонний посуд), поспішайте 28 лютого до парку ім. Шевченка на Проводи зими! При собі мати: спечені за власним рецептом млинці та бажання виграти».

Ось так заінтригувала дирекція рівненського парку поліцуків. Тож народу напхалося у парк означеного дня — видимо-невидимо. Та даремно поспішали, бо скуштувати млинців на цьому святі не довелось. Де-не-де закушували на лавках принесеним з дому салом.

Дирекція парку сподівалася, що народ завалить свято млинцями. А люди гірко сміються: з чого, мовляв, пекти млинці, коли рідні керівники виділяють кожному громадянинові Рівного на місяць аж... один кілограм борошна.

У парку ніби щось й намагалися зробити: якесь хлопча їхало, учепившись двома руками за гриву, на коні, везла дітей парочка мокрих замучених поні, хлопці піднімали гирі, десь грав баян... А тисячі людей з пісним обличчям йшли з парку у місто, стиха лаючись: «Пиріжка нещасного не знайдеш — отаке свято...».

Принесені млинці збиралося оцінювати «найкомпетентніше журі з професіоналів». А яке «журі» оцінить це свято?

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Анонс

ПОЕТИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Міжнародний фестиваль української поезії «Срібна земля» 14—16 травня вітатиме древній Ужгород.

На фестиваль, який проводиться в Україні вперше, запрошуються усі, кому дороге українське поетичне слово. Організатори передбачили зустрічі учасників з трудовими колективами міста, «круглі столи», багаточисельні виступи у концертних залах. Паралельно пройде конкурс читців-декламаторів, які готують по три твори: з української класичної поезії, сучасний вірш і поетичний твір за власним вибором.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

Передбачається рекорд

ПІШКИ ЧЕРЕЗ ПОЛЮС

Минулої неділі, як повідомила газета «Вечірній Харків», з мису Арктичний до Північного полюсу вирушили четверо мандрівників: з Москви, Норільська, Красноярська і Харкова. Мета експедиції — подолати відстань від архіпелагу Північна Земля до Північного полюсу, а потім дістатися до канадського острова Уортхард (близько 2.700 кілометрів) в автономному режимі, тобто не використовуючи технічних засобів, собачих упряжок і не розбиваючи проміжних таборів. Передбачається лише підтримувати радіозв'язок. Кожен з учасників нестиме вантаж понад сто кілограмів.

Відбір команди вівся особливо ретельно, оскільки мандрівники збираються встановити своєрідний рекорд. І харків'янин гідно витримав його. Він 12 років подорожує за Північним колом, а минулого року брав участь у парашутному десанті на Полюс.

Завдяки харківським радіолюбителям, які мають намір підтримувати зв'язок з четвіркою сміливців, «Голос України» інформуватиме читачів про новини з маршруту.

Харків. **Микола КОСИЙ.**

Пригода

РТУТЬ У ШКОЛІ

На місяць раніше почалися весняні канікули у Полтавській середній школі № 38. Їх «ініціатором» став семикласник Руслан Мартинюк, який приніс у школу майже три кілограми ртуті і розлив її по сходах із третього на перший поверх.

Лабораторія санепідемстанції встановила, що у приміщенні пари ртуті перевищують допустимі норми у 8—15 разів, а в кабінеті директора — у 20! Дітей розпустили по домівках, а батьки, разом із санітарними дружинами заводів і фабрик міста проводять демеркуризацію підлоги, стін, стелі. Тим часом спеціалісти побоюються, щоб не довелося робити гіршого: зривати підлогу і обрубувати штукатурку, як це було за подібних ртутних історій у Диканьці та Кременчуці. До речі, у винуватця придбали вилучено ще шість кілограмів ртуті.

Григорій ГРИНЬ.

Полтава.

Неофіційно

«МИ ПОВИННІ МАТИ ПРАВО ВИБИРАТИ»

Серед дипломатичного корпусу в Києві єдиною жінкою в ранзі Надзвичайного і Повноважного Посла в Україні є представниця Королівства Бельгії Інгеборг КРІСТОФФЕРСЕН.

— Пані посол, на порозі весняного жіночого свята дозвольте привітати вас. Одразу хочу запитати, чи відзначається у вашій країні цей день — 8 березня — як офіційне державне свято?

— Саме цей день у нас не є святковим. Але ми відзначаємо в інший час День матері.

— Професія дипломата й нині є переважно справою чоловіків. Чому ви обрали для себе саме цю стежку?

— Ця професія є дуже пізнавальною. Вона дає мені можливість вивчати звичаї і культуру різних народів, знайомитися з цікавими людьми. У нашій країні нині багато жінок прагнуть зробити дипломатичну кар'єру. Проте, життя дипломата не є легким, бо доводиться змінювати місце проживання і поряд з роботою знаходити час для сім'ї, дітей. Тому жінки-дипломати часто одружуються з чоловіками, які працюють у цій же галузі і їх навіть разом посилають в одне й теж представництво за кордоном.

— Які у вас складаються взаємини з колегами чоловіками?

— Вони є досить діловими. І особисто я відчуваю з їхнього боку тільки позитивну «дискримінацію».

— Як, на вашу думку, можна розв'язати одвічну суперечку про те, якою бути жінці: дотримуватися старих правил — церква, діти, кухня чи більше часу віддавати роботі, суспільній діяльності?

— На мою думку, жінка повинна мати право вибирати як будувати своє життя, яку здобувати освіту, чим займатися далі. Однак хочу наголосити, що нині особливого значення набуває роль матері. Адже буває так (також і у нашій країні), що молодь, особливо юнаки, часто не є готовими до сімейного життя. І розв'язання цього питання є дуже важливим.

— Подейкують, що ви любите грати в бридж...

— Це й справді так. Бо вже так сталося, що під час перебування в різних країнах, для мене це є «йогою для мозку».

— Дякую за бесіду. Бажаю вам успіхів у роботі в українській столиці.

Інтерв'ю провів Тарас ПЕТРІВ.

З нагоди Міжнародного свята жінок мені хотілося б висловити свою величезну симпатію до українських жінок, які в цей складний час мають відіграти особливо важливу роль у житті суспільства. Я їм бажаю великої мужності і успіху

Знаменні дати

СПІВДРУЖНІСТЬ — ОЗНАЧАЄ ЗЛАГОДУ

Країни Британської Співдружності Націй, чотири з яких мають свої представництва в Україні — Австралія, Канада, Індія та Великобританія — 8 березня святкуватимуть День Співдружності. Згадувані держави цього дня відзначають єдність у різноманітності, в якій полягає сила співдружності, що об'єднує народи п'ятдесяти країн з усієї земної кулі із спільними мовними й культурними традиціями, правовими нормами. Принципи, яким віддані народ та уряд Співдружності, витримали випробування часом. Це рівноправність для всіх, свобода й демократія, творчий розвиток, націлений на поступове досягнення однакового рівня життя всіх його членів.

Держави Британської Співдружності запрошують народ України приєднатися до святкування цього знаменного дня.

Через брак місця ми не можемо надрукувати текст Хараєської Декларації, підписаної главами держав та урядів Співдружності 20 жовтня 1991 року в столиці Зімбабве Харарі, але деякі положення з неї допоможуть читачам ознайомитися з основними принципами цього документа.

Глави урядів держав-членів Співдружності, підписуючи на зустрічі в Харарі основи майбутнього об'єднання, засвідчили, що співдружність є добровільним об'єднанням суверенних держав, кожна з яких несе відповідальність за свою політику, консультується й співпрацює одна з одною в інтересах усіх народів і з метою зміцнення взаєморозуміння й миру в усьому світі. Країни Співдружності репрезентують людей різних рас та національностей, охоплюють усі ступені економічного розвитку, різноманітність культур і традицій. Особлива сила Співдружності полягає в тому, що вона поєднує в собі особливості кожного її члена з їхньою спільною спадщиною в галузі мови, культури й способу життя. Головне в Співдружності — злагода, основана на консультаціях країн-учасниць та обміні досвідом. Унікальність Співдружності полягає в тому, що вона є взірцем і каталізатором нових форм дружби та співпраці в дусі Хартії Об'єднаних Націй.

Декларацію Принципів Співдружності було розроблено на зустрічі в Сінгапурі в 1971 році.

Члени Співдружності вірять, що мир і порядок у всьому світі, глобальний економічний розвиток і дотримання міжнародних законів є дуже важливими для безпеки й процвітання людства. Главою Співдружності є королева Великобританії Єлизавета II.

Держави Співдружності готові до співпраці з незалежною Україною. Користуючись нагодою, народи Співдружності передають свої найкращі побажання народові України.

Подія тижня: коментар спецкора відділу зарубіжної інформації

ПАТ ПО-АФГАНСЬКИ

Пат — позиція на шаховій дошці, за якої всі фігури сторони, яка має право ходу, позбавлені можливості зробити його. Але в шахах це не є програшем. А як у політиці? Часто єдиним виходом з патової ситуації є переговори. Саме таким шляхом, який, на думку багатьох спостерігачів, є останнім шансом встановити мир в Афганістані, спробували піти лідери ворожих угруповань моджахедів у цій країні.

Переговори, що відбулися цього тижня в Ісламабаді, готувалися за участі трьох країн — Ірану, Пакистану й Саудівської Аравії. Схоже, що цим державам, де спосіб життя визначає іслам, внутрішньоафганська сварка між братами-мусульманами добряче-таки набридла, а деякі з них почали розглядати її як дискредитацію ідеї ісламської державності. Тому найперше, до чого прагнули посередники, скликаючи моджахедів сісти за стіл переговорів, так це припинити, за словами тегеранської газети «Техран таймс», національне самогубство. Учасники зустрічі «зійшлися» на кількох пунктах, зокрема підписали постійно діючу угоду про припинення вогню і формування комісії для створення національної армії. Проте договірний процес застопорився, коли сторони почали розглядати принципові питання: про нові президентські вибори, перерозподіл портфелів у Кабінеті міністрів і законність обрання Б. Раббані на пост Президента Афганістану. Отож, зваживши на те, що не одна угода про припинення вогню була підірвана ракетними вибухами у Кабулі, можна сказати: зустріч не принесла того, на що сподівалися організатори. Мабуть, тому Прем'єр-міністр Пакистану М. Шариф, оцінюючи її результати, дипломатично відповів: «Вона була корисною». Коли вже мова зайшла про фактор зброї як аргумент у відносинах між угрупованнями моджахедів, то варто згадати ракетний удар по афганській столиці саме за два дні до початку зустрічі. Як правило, усі попередні обстріли здійснювали бойовики з «Ісламської партії Афганістану» (ІПА). Однак цього разу лідер ІПА Г. Хекматіар поспішив заявити про непричетність своїх людей до згаданої акції. Керівники інших партій теж не взяли на себе відповідальності за неї. Мовчанку зрозуміти можна. Кому ж хочеться мати репутацію палія війни перед початком мирних переговорів. Тоді напрошується висновок, що в обоймі афганських партій є сила, якій ісламабадська зустріч була не до вподоби. Існує, на мою думку, кілька пояснень цьому: або хтось одночасно ображений і на кабульське керівництво і на його опозицію, або когось не запросили до пакистанської столиці перед можливим новим розподілом міністерських портфелів, або ж то була акція прокомуністичного угруповання, — осколка режиму Наджибули.

Хоча результати зустрічі одержали стримані оцінки, переговорний процес розпочався. Не виключено: таємна сила ще виявить себе, щоб зірвати його. А поки що патова ситуація на внутрішньополітичній дошці Афганістану після переговорів у Ісламабаді залишається. У таких ситуаціях шахісти погоджуються на нічию. Афганських моджахедів цей варіант не влаштовує, і напевне переговори матимуть своє продовження попри «анонімні» обстріли Кабула.

І ще одне зауваження. За розвитком подій у Афганістані уважно стежать із сусіднього Таджикистану: і ті, хто знаходиться при владі в Душанбе, і ті опозиційні сили, хто хотів би її мати.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

Кохання

ТАК ВІН СТАВ ЛАУРЕАТОМ ПРЕМІЇ

Звання «найромантичнішого британця 1992 року» присуджено 30-річному шотландцеві Кевіну Томпсону, який, не роздумуючи жодної хвилини, вирушив у 10-годинну поїздку за... льодяниками для своєї дружини.

«Лауреат премії кохання», як його охрестили місцеві газети, працює таксистом в одному з невеличких містечок центральної Англії і дуже «схильний» до романтики. Познайомившись зі своєю майбутньою дружиною Деббі в більярдному залі, він програв їй геть усі партії, незважаючи на глузування своїх друзів, а в 1986 році відмовився перенести дату весілля, не поїхавши на чемпіонат світу з футболу до Мексики.

І коли Деббі, яка готувалася стати матір'ю, захотіла шотландських льодяників, закоханий чоловік об'їздив усі магазини міста. Не знайшовши потрібного, він на власній машині вирушив прямо до Единбурга, де їх виготовляють, а туди треба їхати аж п'ять годин.

«Я кохаю свою дружину, і готовий зробити все, що завгодно, аби тільки бачити її усмішку», — сказав Томпсон, одержуючи приз — сімейну путівку на Ямайку, яку йому вручила та сама кондитерська компанія, за чиїми льодяниками він приїздив.

Вона

А ЧОЛОВІКИ ПОЗАДУ

І не тільки. Вони ще й перебувають у тіні жінок, і не лише на цьому фото, чи в той день, коли кожному представникові сильної статі хочеться хоча б наблизитися до стану «я найкращий джентльмен», а інколи до і після жіночого свята. І прекрасна половина людства нехай на таке розташування сил не дуже скаржиться: мовляв, усе на наші плечі, скрізь ми виконуємо чоловічу роботу. По-перше, добре мати за собою надійний тил, а по-друге, дорогі жінки, це ж злочин ховати за широкими спинами чоловіків таку красу.

І таке буває

А ВИ ХТО?

Ніяк не могла подумати молода жінка-репортер з однієї із угандійських газет, що штани, в яких вона з'явилася в місцевий парламент, стануть для служби безпеки причиною відмови впустити її до приміщення на сесію. Коли вона, обурена такою безглуздою забороною, вказала на штани поліцейського, який зупинив її, той здивовано запитав: «Хіба не видно, що я — чоловік? А ви хто?»

Дослідження

Як і де фліртувати

Якщо жінки не виявлятимуть ініціативи під час фліртування, вони не зможуть завоювати серце чоловіка, який їм сподобався. Такого висновку дійшов німецький журнал «Фройндин».

Як видно з проведеного журналом дослідження, 96 відсотків чоловіків хотіли б, аби пані, котра зачарувала їх, хоч якось дала зрозуміти, що співрозмовник їй не байдужий. Позаяк кожен другий представник сильної статі не знаходить у собі сміливості сказати про це вголос. З іншого боку, з дослідження ясно видно, що прекрасна стать часто-густо нехтує силою свого впливу на чоловіків. Так, половина з 1894 опитаних жінок, які спочатку стріляли очима симпатичному «хлопцеві» лякалась, коли він починав на це реагувати. До повної розгубленості респонденток доводили не тільки палкі погляди того, котрий відповідав на кокетування, а й навіть спроби чоловіка завести бесіду на абстрактну тему, не кажучи вже про більше.

Найкращим місцем для фліртування журнал вважає вечірки у друзів з танцями до знемоги, більшість не втрачає свого шансу в кафе або ресторані, половина опитаних не вбачають нічого поганого в тому, аби використати «для амурних пригод» робоче місце. Крім того, чудові можливості завести знайомство трапляються під час занять спортом, а також у відпустці.

САНКЦІОНУЄТЬСЯ З РАЙРАДИ...

Після опублікування спочатку в районній газеті, а потім і в «Голосі України» матеріалів про діяльність кооперативу «Авангард» організованого з допомогою Академії аграрних наук на території Бобровицького району Чернігівської області, довелося почути і від виборців, і від колег таке запитання: хто ж сприяв появі в районі цього кооперативу, хто допомагав придбати за безцінь худобу і корми?

Нагадаю, що в попередніх публікаціях розповідалось про те, як голова кооперативу О. Попов придбав у селі Петрівка старовинні споруди посаду XVI століття, пообіцявши перед цим місцевим жителям, що створить тут зону відпочинку, організує вирощування лікарських культур тощо. Проте відразу ж забув про свої обіцянки. Більше того, самовільно захопив 27 гектарів найродючішої землі, а історичні споруди перетворив на телятник і стайню. Чи не з першого дня почав конфліктувати з колгоспниками, демонструючи перед ними вседозволеність.

Погодьтеся, на таку поведінку наважиться лише той, хто має неабияких заступників. До таких належить, звісно, Академія аграрних наук. Але не обійшлося і без місцевих «благодійників».

Недавно, з допомогою районної адміністрації, вдалося докопатись до тих джерел, які живили загадковий кооператив. Ось що, наприклад, свідчить голова колгоспу «Серп і Молот» Бобровицького району В. Костевський: «В грудні 1991 року мене попросив Гора Борис Іванович (голова Бобровицької райради — **Авт.**) про те, щоб колгосп виписав для кооперативу «Авангард» 5 голів молодняку ВРХ. Після цього прохання кооперативу було виписано 5 голів ВРХ по 5 крб. за 1 кг живої ваги».

Не менш цікава процедура виписки і відпуску худоби. В одній накладній стоїть призвіще Попова, в інших — невідомих людей. Оплачено за всі телята готівкою 31 грудня 1991 року. Приїхали ж за худобою через два місяці, коли закупівельна ціна зросла у кілька разів. Та ще яку вимогу поставили перед завфермою! Мовляв, вони від Гори, тому відпускай телята з відгодівлі, незважаючи на невелику вагу в накладних.

Майже за однаковим сценарієм виписувалась худоба у колгоспі імені Кірова Бобровицького району. Після дзвінків В. Гори до голови правління Л. Пухти в село приїхав О. Попов. У січні 1992 року йому виписали 5 голів молодняку по 7 карбованців за кілограм, нібито для наукових дослідів.

У колгоспі «Победа» Бобровицького району 5 бичків виписали 31 грудня 1991 року на ім'я такого собі Г. Мартишевського. Заплачено готівкою 2560 карбованців за всю худобу. У селі Білоцерківка телят з колгоспу виписували на прізвища місцевих жителів.

Неабияку щедрість виявив Новобиківський цукрозавод, відпустивши кооперативу за копійки 56 тонн жому. Інші господарства підсобили на пільгових умовах силосом, соломою.

Я не стану суворо судити керівників згаданих колгоспів. На той час В. Гора був найвищою посадовою особою в районі, і відмова йому могла б обернутись для керівників небажаними наслідками. Одного тільки не можу збагнути, яку користь для району бачив Гора, допомагаючи Попову і його друзям збагатитися за рахунок наших господарств?

Цікаво б довідатись і від Академії аграрних наук, з якою метою створювався кооператив і який внесок у розвиток науки він вніс? Хоча, якщо проаналізувати його діяльність у Бобровицькому районі, то і без офіційного роз'яснення можна про все здогадатися.

Ми ж повернемося до діяльності В. Гори. Будучи головою райвиконкому, він сприяв створенню на території колишнього Майнівського сільськогосподарського технікуму акціонерного товариства з правом зовнішньоекономічної діяльності, засновниками якого стали Академія аграрних наук, Бобровицький райвиконком і комітет по захисту державного кордону України. Товариству передано споруди, міжгосподарське підприємство по переробці сільгосппродукції, підпорядковано чудовий міжгосподарський сад.

Одержавши задарма нерухоме майно вартістю в кілька мільйонів карбованців, акціонерне товариство майже відразу здало все в оренду з правом викупу. Тобто, нині Майнівка практично приватизована. Там господарює колишній працівник держбезпеки О. Селезньов. Причому поводиться досить нахабно, негативно навіть щодо працівників державної адміністрації. Знову постає запитання: в ім'я яких благ для району віддане в чиїсь руки мільйонне добро? Хоча, якщо уважно придивитися, то можна побачити окремі зв'язки.

В історії з Майнівкою певну роль відіграють прикордонники. Їхній невеликий підрозділ певний час тут працював, проводив реконструкцію одного приміщення. Виконували військові спецзавдання — будували дачу для Гори, ремонтували дачний будинок одній знайомій Попова, працювали на території кооперативу «Авангард». Про це писали місцеві газети, а про будівництво дачі була публікація в «Голосі України». Продали військовики сину Гори за кілька сот карбованців майже нового УАЗа...

Як видно, тут дещо більше, ніж безкорислива дружба голови райвиконкому з акціонерами Майнівки. Але зібрати ці зв'язки в один вузол чомусь ніхто не наважиться. Тим часом Борис Іванович продовжує обіймати високу посаду в районній Раді.

З приходом у район представника Президента П. Шейка припинилося розбазарювання суспільної власності. Але те, що зробив у цьому плані колишній райвиконком (а тут наведені далеко не всі приклади), тепер дуже важко виправляти.

Після створення в районі державної адміністрації, голова районної Ради періодично заходить з нею у конфронтацію. Активно повів боротьбу за збереження великого апарату секретаріату. «Вибив» також нову легкову автомашину. Придбав секретаріат Ради два кольорові телевізори, дорогі телефонні апарати, килими, світильники тощо. Витрати за неповний минулий рік обраховано у мільйони карбованців. А яка віддача? Проведено кілька формальних сесій районної Ради і засідань депутатських комісій. Хто наважиться запевнити, що вони мають реальний вплив на життя району?

Недавно в одній публікації в місцевій газеті секретаріат районної Ради звинувачував Верховну Раду в тому, що вона приймає недосконалі закони. Мовляв, колишній виконком районної Ради створював кооперативи, акціонерні товариства теж у відповідності із законами Верховної Ради. Але чи можна погодитися з таким? Конкретні приклади говорять про те, що можна по-різному виконувати закони, по-різному створювати кооперативи.

Мені розповідали, в яких муках народжувався в Бобровиці кооператив по ремонту легкових автомашин. Хоча він дуже потрібний, бо державні структури не займалися цим. Так от, цей кооператив, де люди працюють власноруч, не одержав від колишнього райвиконкому ні приміщення, ні фінансової підтримки. Зате все було надано торговельно-закупівельному кооперативу «Серпантин», який очолив друг колишнього його першого заступника голови райвиконкому. Уславився кооператив тим, що завіз у район мариновані гриби, реалізацію яких заборонила санепідемстанція.

Розквітло мале підприємство «Каскад», створене при колгоспі імені Тичини. Його директор за відповідну винагороду дістає керівникам господарств і установ сучасні дорогі легкові автомашини, робить інші послуги. От тільки додаткової продукції в районі ніхто не бачить. Навпаки, «Каскад» вигідно для себе перепродує вирощене іншими колективами. Від такої діяльності і зарплата відповідна. В Ламазянів, Бабулянів, Антонянів вона сягнула торік до 120 тисяч карбованців за місяць. Це без різних доплат і премій.

До речі, одержує тут зарплату і рідний брат голови Бобровицького районного народного суду І. Іванюка. Солідну винагороду має за неофіційну охорону підприємців ватажок місцевих коротко підстрижених юнаків В. Андрущенко.

Знову ж, і районна Рада, і правоохоронні органи закривають очі на таку комерційну діяльність. Зацікавилась нею новостворена державна адміністрація, йдуть перевірки. Вже виявлено приховання кількох мільйонів карбованців від оподаткування, за що мале підприємство заплатило невеликий штраф. А от звідки падають до ніг Ламазянів мільйони карбованців, цим ще ніхто по-справжньому не зацікавився.

Цією публікацією я хочу показати людям ті причини нашого зубожіння, про які не люблять говорити місцеві керівники, всю вину намагаються звалити на Верховну Раду і уряд. Хоча саме ці причини, на мою думку, відіграють неабияку роль у наших бідах. І ніхто не приїде з Києва в район їх виправляти. Люди повинні на місці самі вирішувати, кому доручити керувати районом, населеним пунктом, господарством, а також суворо питати із своїх обранців і висуванців за виконання обов'язків. За таким принципом живе увесь демократичний світ, тому і порядки там відповідні, і достатки високі.

Леонід ЯКОВИШИН,
народний депутат України, член Комісії Верховної Ради України по боротьбі з організованою злочинністю, корупцією і хабарництвом.

З пошти

З багатої республіки — в жебраки

Я — ветеран війни і праці з 60-річним трудовим стажем. За свого життя зазнав голоду й холоду, пережив страхіття війни і період становлення народного господарства. І завжди Україна була однією з кращих республік. Та, практично, за один рік вона опинилася в жебрацькому становищі — і це без стихійного лиха та війни. Наша велика країна стала державою зрадників, злодіїв, безчесних бізнесменів, мафіозі, бандитів. З кожним днем люди зазнають все більшого приниження і безправності. Прикладом тому є шалене зростання цін на продукти харчування і товари першої потреби. За такої ситуації багато людей бідує, але й процвітає чимало спритників. Приміром, у Миколаєві на очах у міліції спекулянти продають бензин за шаленими цінами. Цікаво, де ж вони його взяли, чи у них, може, є своя нафтобаза? Та перепродують не тільки бензин, а й більшість товарів, виготовлених на державних підприємствах. Процес розвалу, грабунку, розорення триває. «Туристи» вивозять за кордон усе, що можуть. Таким чином розкрадається держава, відбувається спад виробництва. А верхи мовчки спостерігають за цим, стверджуючи, що, мовляв, у нас немає спекулянтів, то — бізнесмени.

Що ж робиться для того, щоб врятувати державу, врятувати народ? Адже в нас є уряд, Президент, Верховна Рада. Ніяких зрушень не видно, ніяких вболівань за народ я не чув. Їм ніколи. Вони мріють про капіталізм з доларами, фунтами, марками з віллами за кордоном.

Я вважаю, що головними винуватцями того, що так склалося в нашій країні, є уряд і Верховна Рада. Адже все це твориться у них на очах. Та певен, що так довго тривати не може. Це необхідно зрозуміти народним обранцям і спільно шукати шляхів виходу з кризи.

М. КИКТЕНКО.

Миколаїв.

Резонанс

Живемо на пороховій бочці

У статті О. Бреуса «Мегавати чи безпека» («ГУ», 8 грудня 1992 р.) йдеться лише про соту частину, м'яко кажучи, недоліків у роботі Південно-Української АЕС. А що справді коїться на АЕС, відомо нам, операторам. Все йде до катастрофи. Становище вимагає розслідування всіх порушень, бо за ними — злочини.

Та хто це робитиме? Хто здатен подолати «атомну мафію»? І коли все продається, чи стане хтось дбати за простих смертних? Керівництво станції себе не ображає й операторам платить таку зарплату, що кожен з них воліє мовчати. Інакше завтра виженуть. А тим часом відділ інформації ПУАЕС повідомлення про інциденти на станції робить з недомовками, приховуючи найстрашніше — те, що живемо ми на пороховій бочці...

Олександр К., оператор ПУАЕС.

Південноукраїнськ Миколаївської області.

Святині: думка письменника

І ДО НЬОГО, І ДО СЕБЕ

На вершину Тарасову ніхто ніколи не зійде, як ніхто ніколи не переживе його драми, драми кріпака. Але люди, які хочуть називатися людьми, йдуть і йдуть, підіймаються на його гору, бо він, Тарас Григорович, усіх сюди, на Чернечу, до себе кличе, усіх збирає, щоб поєднати своїм болем і своєю піснею. З його вершини по-новому бачиш і світ, і самого себе.

Цю думку я заніс до свого записничка, як своє маленьке відкриття від живого враження, на Чернечій горі, зійшовши на неї і віддихавшись. Тепер, через кілька днів, перечитав і замислився: де й коли я робив перші кроки до Кобзаря?

Пригадується зима сорок першого року. Татарстан, райцентр Старе Даржанове, двоповерхова дерев'яна школа, шкільне подвір'я. На подвір'ї — стара дерев'яна хата, у ній — кімната з грубкою посередині, ліжко, а під ліжком — чорна дерев'яна скринька. Що за скринька? Чия вона? Що в ній?

Бачу чорнявого вчителя, татарина. Він жив у цій кімнаті і залишив її нам, йдучи на фронт. Бачу, як він збирає на столі у мішечок речі. Над столом, під стелею, на крючечку-дротині, підвішена торбинка з сухарями. Сухарі вчитель сушив про чорний день, а підвішував від мишей. Йдучи на фронт, залишив нам це багатство, та й не тільки це. Коли батько, сестра і мати були в школі, і ми з ним, нашим несподіваним доброзичливцем, залишилися вдвох у хаті, він покликав мене до себе, дістав з-під ліжка дерев'яну скриньку, відімкнув маленький замочок, відкинув віко і виклав звідти, із скриньки на стіл дивні речі. Акварельні, в тарілочках, фарби, маленький пензлик, великий зошит, ще новеньку, для малювання, коробку кольорових олівців і книги: роман Слонімського «Чернігівці» і Шевченків «Кобзар». Вчитель погладив мене, малого, по голові — мені було сім років, і я вже читав — і сказав: «Це я залишаю тобі. Це мій тобі дарунок. Може, колись і ти мене згадаєш».

І я пам'ятаю його донині, бо скринька, яку він мені подарував, багато в чому визначила моє захоплення в дитинстві, мій розвиток, мої духовні начала, береги моєї втаємниченої розмови з життям. Через чотири роки ту скриньку я привіз у Кричів, і вона ще й донині — крізь півстоліття — лежить, обгризена мишами й обдерта, десь на горищі моєї кричівської хати. На книжковій полиці стоїть той самий «Кобзар», поруч з «Чернігівцями», — книги мені дорогі. Бо є одними з перших моїх книг, з яких я вчився розуміти світ і самого себе, які багато чому мене навчили, багато стежин у житті мені відкрили.

А ті фарби, той пензлик? Їх я вже не знайду, але й вони щось у мені пробудили, прояснили. Ще можна знайти в тій самій кричівській хатині і по сусідах мої акварелі, мої картини, намальовані олією на полотні, яким тоді, у перші повоєнні роки, слугували німецькі мішки. З орлами та свастикою, котрі я старанно загрунтував, напнувши полотно на підрамник. З-поміж акварелей повоєнних років лишився і портрет Шевченка, копія з того, яким відкривався «Кобзар». Того, із скриньки, довоєнного видання: густі вуса, суворий погляд на світ, на голові папаха, кожух на плечах. Намалювавши, я приніс його, пам'ятаю, в школу. Був урок літератури. Вчителька Дарина Марківна помітила його у мене і почепила на класну дошку — почала читати напам'ять:

Нащо мені чорні брови,
Нащо карі очі,
Нащо літа молодії,
Веселі дівочі?
Літа мої молодії
Марно пропадають,
Очі плачуть, чорні брови
Од вітру линяють...

Після цього Дарина Марківна, одна з кращих моїх вчительок, часто казала мені: «Вітю, намалюй портрет Пушкіна до наступного уроку». Або: «...портрет Лермонтова». І я малював. І Пушкіна, і Лермонтова, і Гоголя, і Некрасова... Вона чіпляла портрет на класну дошку і вела урок. Тоді в школі наочних посібників, як нині, не було. Не було ні книг, ні портретів письменників. Мало в кого були навіть підручники.

Чому про це згадую тепер? Та тому, що звідти, від вчителя-татарина, від його скриньки, від «Кобзаря» і фарб з тієї скриньки, яка знайшла мене в далекому сорок першому, почалася моя стежина сюди, на гору Чернечу. А вона й не може бути легкою. Тут, у Каневі, мені розповіли, як після війни на Чернечу підіймався солдат, який повернувся з війни без ніг. Люди хотіли підхопити його попід руки, понести на гору, до Тараса, але він відмовився від їхньої ласки, мовивши: «Тарас не прийме мене, якщо я сам до нього не піднімуся». І він піднявся на Чернечу гору до Кобзаря — без ніг. І якби колись моя люба вчителька не прочитала оте шевченківське: «Нащо мені чорні брови...», коли б те не залишилося в пам'яті з того голодного повоєнного року, можливо, я не почув би «Дум» поета з таким неймовірним хвилюванням, з яким почув їх тепер, ледь переступивши поріг будинку-музею Шевченка на колишньому Козиному болоті в Києві одного березневого ранку на святкуванні роковин великого Кобзаря.

Віктор КАРАМАЗОВ.

Білорусь.

Антологія одного вірша

Віктор ЗУБАР

ДО БАТЬКА ТАРАСА

О, батьку Тарасе! Ти мовив пророче,
Що прийде наш день — Україна дихне!
Спадає полуда, всміхаються очі
Твоїм непогасним правдивим вогнем.
З твоїм заповітом встаємо на ноги,
Встає Україна-рабиня з колін.
Дай, батьку Тарасе, нам духа і змоги,
Щоб вийти із чорних імперських руїн!
Ще п'є нашу силу ядучий Чорнобиль,
Ще п'є нашу крівцю московський Кащей,
І косить людей променева хвороба,
І гасне веселка дитячих очей...
Ще є поміж нас плазуни-малороси,
Яким би лише — ковбаса на столі,
Мерзенні лакеї! За зраду й доноси
Дува ваша всохне без сили землі.
Хто лиш у віках не допік Україні?
І хан-людолов, і Петро-людожер.
Палив її Сталін в огненній геєні,
Та віра не вмерла і дух не помер.
Історія каже: в часи непогоди
Козацька відвага неслась, як стріла,
На шкурі ворожій закони свободи
Писали шаблями — і правда була!
Зникає двадцяте століття-страхіття,
Вкраїнський чорнозем озоном тремтить...
Зумієм, зумієм зняти лахміття
Із рабських рамен — і навіки спалить!
Неправда, що ми — безхребетні люди,
Неправда, що в світі останні з усіх,
Ні, притчею більш во язицех не будем —
Воскресне Вкраїна! Вже капле з дахів...

село Витилівка
Чернівецької області.

Абрам КАЦНЕЛЬСОН

ДРУЗІ

1.

Айра Олдрідж — негритянський актор-трагік. У 1858 році Шевченко познайомився з ним. Знайомство переросло у щиру дружбу.

Давно птахи повідлітали в ірій —
на африканські жовті береги.
За вікнами все було біло навкруги.
Сидять удвох в Тарасовій квартирі
відомий світу трагік темношкірий
і наш співець, Кобзар наш дорогий.

Немає слів, а тільки знаки й жести,
та добре гостя розуміє Тарас.
«І в них, — подумав, — горе, як у нас:
в неволі теж його брати і сестри.
І там петиції, і там протести,
і повстання спалахують щораз...»

І став Тарас наспівувать помалу,
про запорозьких лицарів згадав,
про них натхненно пісню заспівав.
Та ніби бачить Африку повсталу —
йдуть негри із Судану, з Сенегалу,
і Айра теж стає до їхніх лав...

Це Айра заспівав. Так тужно, наче
то Африка знедолена співа.
Та от замовк, немов забув слова.
Тарас поглянув: що це? Айра плаче! —
— Чого ти, друже? Ну й чутлива вдача... —
Й свою сльозу струсив із рукава.

2.

Відомий український художник Василь Штернберг був одним із улюблених друзів Тараса Шевченка.

Було незвичне прізвище у друга —
на іншомовний, не слов'янський лад,
і милозвуччям не ласкало вуха,
та був Тарасові як рідний брат.
О Штернберг... Так легко, добре з ним,
напевне, і йому теж любо із Тарасом:
співали разом, бідували разом.
І от поїхав аж у дальній Рим.
А чи то скоро вернеться з мандрівки?

Про нього все нагадує навкруг.
Старі дуби і липи Качанівки —
з яким натхненням малював їх друг!
... Сумний Тарас відходив од причалу
і ніс у серці другове тепло.
Хай і незвичним прізвище було —
воно, неначе музика, звучало...

Київ.

Віталій СТАРЧЕНКО

ПРОЩАННЯ У КИЄВІ

1.

Тихо цокали копита,
і жандарма довгий вус
сіпавсь чорно і нервово.
Обривалося намисто.
Сльози падали на брук.
В кулаки безмежжя рук
затискало древнє місто.
Зрячі йшли і йшли сліпі:
аж до трону курява
до Пітера.
І якийсь розстрига-піп
селянину читав «Заповіт»:
«Поховайте, та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте...»
І зупинились коні на мосту.
І люд
поклав труну на тисячу рамен.
У небі Лавра стугоніла дзвонами
і яблуні на схилах відцвітали...

2.

Прокидались святі, розправляли
янголи крила кволі,
коли домовину при блиманні
многих свічок
занесли у собор на убогім і древнім
Подолі...
Крізь кадильні дими пронесла
терновий вінок
жінка в чорному.
У саду опускалися вишні
на вузлуваті коліна.
В конвойованій церкві здригнулись
минулі віки,
гончарі й кожем'яки стояли
і плакали,
коли порухом траурним блідої
своєї руки
труну Кобзаря вінчала вінком
Україна...
Скаженіли жандарми, губернатор
цідив крізь зуби:
«И в гробу он бунтарь,
этот пакостный малоросс!»
А під банями церкви дудніли
янголи в сурми —
На терновий вінок
дивився
скорботно
Христос.

Дніпропетровськ.

Іван Маломуж і Параска Кириченко — родичі великого Кобзаря. А на третьому знімку — дівчата і юнаки з села Шевченкове.

А та в квітах,
Мов намальована стоїть, — писав Т. Шевченко. І ще:
Заквітчай голову дівочу
Лілеями та тим червоним маком...

Велике і славне дерево Шевченкового роду. Вельможного роду гречкосіїв, поетів, художників, воїнів, учених. Чесного українського роду.

Маленьке, забуте Богом і людьми, село дало світові велета духу, а саме так і залишилося небагатим, нічим не примітним. Постають пам'ятники поетові, росте його слава. І ми твердимо, що ми спадкоємці його духу, що прагнемо жити згідно з його заповітами. Не зайве було б пригадати, що найзаповітнішою його мрією були веселі села, в яких люди веселі. Величаючи Кобзаря, не величаймося самі. Втілюючи його у бронзі, не бронзовіймо самі душею. Пам'ятаймо: невесело сьогодні живуть люди Шевченківського краю, на сторожі біля яких поет поставив Слово.

Наталя ДЗЮБЕНКО

ДІАМАНТОВИЙ РАЙ

Оповідання

...ЖИЛИ вони в місті туманів.

Туман, власне, в цій історії відіграє роль першого плану, бо не дає достеменно розгледіти усіх деталей. Та й деякі парадокси сюжету можна списати на цього плутаного химерного дідька.

А вони — це Він і Вона.

Він: 28х180х70. Очі: здебільшого голодні. Волосся: кучеряве, коли поблизу вона, і сторчака, коли на горизонті теща.

Є всі підстави підозрювати його в тому, що був він поетом. Бо працював на текстильній фабриці інженером і жив тільки на свою зарплату. На це, в той час, коли відбувались події, були здатні лише поети.

Вона: ?х160х50. Вік, звичайно, юний. Волосся — залежно від фінансів, очі — залежно від настрою.

Її не можна було підозрювати ні в чому, бо була надто вродливою, принаймні чоловічі погляди переконливо свідчили, що талія в неї осина, личко — чарівне, губки — звабливі.

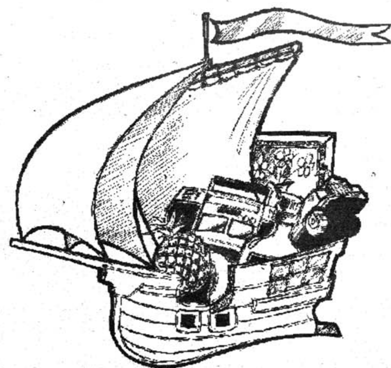
Особливі прикмети: вони, здається, любили одне одного. Потім їх зіпсувало квартирне питання.

Функціональне середовище: теща, телевізор, горбата канапа.

Отож був ранок. Субота. Вихідний. Вони вибрались до моря. На цей раз туман відступив до напівзатонулого вітрильника, млистими кільцями погойдувався у брудних обвислих стропах.

Таким був початок початку...

Вона чогось кривилась, і від її милої гримаски всі акули з прибережної зони в паніці повтікали потойбіч моря. Навіть із стокілометрового далека можна було визначити, про що її казання.

— Валентина вчора прийшла на роботу у нових штатівських черевичках. — Вона граційно підняла ліву ніжку у вицвілих дряпичках, на обличчі з'явився млосний захват, од якого йому пішла поза шкірою сверблячка.

— Миколина Галина купила нову курточку. Шкіряну, до речі. Бачив би ти, якою кралею стала ота мармизочка! Та що дивуватись — при такій косметиці, таких парфумах, такому чоловікові.

«Чоловікові» мовилося з притиском. Потім він вимкнув звук, і її губи ворушились у глибокій тиші. А його погляд ковзав піщаними дюнами, насторожено чіплявся об ворухкі людські тіла, млосні од спеки. Він думав про револьвер. Який-небудь. Подумки з насолодою пуляв у тещу, начальника цеху, всіх на світі Микол, Люсь, Марись... Мріяв про безлюдний острів, на який би затягнув оцю тонкостанну прояву і де б вона варила черепаховий суп, одягалась у шкури і дивилася б на нього косуватим золотистим зором, а там був би тільки він... він... він...

Думки повели погляд до неї. Там ще добряче штормило.

— Давай, люба, попливемо он до того розкішного лайнера, — він елегантно торкнувся до її гостренького ліктика і тут же відскочив.

— Попливемо? — Її личко перекосилось від гніву. — А ти бачив, який у мене купальник? Тоді уважно подивись на оце дрантя! Як я можу роздягнутись отут, посеред пляжу? Виставити себе на глум?

Фініта! Обридло! Голодний, роздратований, у чому був, кинувся у прибережні хвилі. «Або втоплюся, або її втоплю», — кипів, минаючи буйок. Не оглядався, бо знав, що пливе за ним. Завжди так: гризе-гризе, а від нього ні на крок.

...Чого їх понесло до тої консервної бляшанки? Вони згодом пригадували, кому першому стукнуло в голову вибратись на борт напівзатонулого вітрильника, і виходило так, що вони одночасно, не змовляючись, вхопилися за слизький канат, що звисав з іржавого одоробла.

До вечора бродили розпеченою сонцем палубою. Не розмовляли, витримували фасон. А потім від зламаної щогли поповзла, задиміла перша хвиля туману. Поволі густа імла обгорнула іржаві боканці старого вітрильника, знебарвила небо, море, саму себе, і вже не було ніякого смислу кудись поривatися, чогось прагнути, якщо світ такий сірий, знеболений, якщо все в ньому так безнадійно пізно, так безрадісно.

Виморений сонцем і сваркою з дружиною, він набрів на те, що колись називалось каютою, і ліг на брудний матрац. Крізь дрімоту почув, як вона мовчки вмощувалась біля нього. «Хоч не підглядає ніхто», — подумав, обнімаючи дружину, і тут же поринув у глибокий, без марень і сновидінь, сон. Вона іронічно подумала, що нарешті дочекалась окремої квартири, і заплакала. Потім сон зморив і її. Впродовж якогось часу тиша плавилася у темному тиглі ночі під цокотіння старого офіцерського годинника, якого він ніколи не знімав з руки. Годинник ішов все тихше...

Невдовзі, закоцюбнувши, вона натягнула на себе пухову ковдру, а він притягнув подушку під саме підборіддя. Уві сні не здивувалися, звідки тут усе це взялося. Перед світанком вітрильник вперше хитнувся, повільно піднявся обплутаний водоростями якір, напнулись голубуваті вітрила. В світанковій імлі повільно розчинялась піщана коса. Кудись щез запах гниття і тління. Від простирадл пішов духмяний запах лаванди і м'яти.

— Ану, моя мила, ущипни мене! — його голос був настраханий. Вона розплющила очі, але тут же заплющила.

— Ах, який чудесний сон, — пробурмотіла, пригортаючись до чоловіка.

— Це не сон, прокидайся мерщій. Це, на щастя, не сон, але все одно чортівня.

Ошелешено розглядалась. Простора, гарно умебльована каюта. На долівці піниться фіолетовий пухнастий килим з довгим ворсом. Просторе ліжко, на якому вони спали, інкрустоване срібними узорчастими пластинами. На відстані руки — порцеляновий столик із вигнутими ніжками, повністю заставлений високими вузькими пляшками з іноземними етикетками. Висяколо кришталем, ніздрі лоскотав божественний запах смаження. У нього заходив борлак. Вона проковтнула слинку. Через кілька хвилин вони одуріло напихались копченими курочками, червоною ікрою, теплими булочками. Все це було розставлено чиєюсь чудодійною рукою на широкому обідньому столику. Вони наввипередки ворушили щелепами, поспішали так, наче б за ними гналося стадо китів. Вона підозріло поглядала на нього, він недовірливо глипав на неї.

— Як ми сюди потрапили? — сито муркнула вона, уминаючи салат з креветок.

— Не знаю, як ми сюди потрапили, але точно знаю, що звідси я б не хотів нікуди рушати.

Вони поснідали і, ситі, як коти, розімлілі від французького коньяку і баварського пива, рушили на пошуки господарів. Розкішний плавучий рай був порожній. Ні тіні, ані душі. Велетенським коридором урочисто пропливала брунатна доріжка, за важкими сріблястими шторами — золоте марево сонця і сяйво води. Двері... Двері... Заглянули в одні — галантерея і трикотаж. Сукні, спіднички, костюми, білизна. Все з голочки. Все скопійовано з імпортних журналів мод і з її казкових сновидінь. Все на неї і на нього. За другими дверима — виставка косметики і парфумів. За третіми — прикраси. Діаманти, перли, коштовне каміння... Поки бродили судном, поступово мінялись. Спочатку вона на себе нацупила вечірню сукню, яка мерехтіла коштовною барвистою луською, невдовзі обвішалась намистом, сережками, обручками тощо. Вилила на себе літр французьких парфумів. Нафарбувалась. Його галантерейні запити були скромнішi, але не набагато. На палубу виповзли геть очамрілі. На небі ні хмаринки, на горизонті ні цяточки. Білий розкішний вітрильник повільно хитався на хвилях, в снастях тріпотів легкий бриз. На палубі під зеленкуватим шовковим тентом столик з наїдками і напоями. Вони знеможено впали у зручні крісла.

— Ти щось розумієш? — запитав він.

Вона зробила зусилля щось відповісти, натомість з її вуст знову полинуло котяче муркотіння.

— Я не знаю, що все це означає, але таке враження, що все тут розраховане тільки на нас. І окрім нас тут, слава Богу, нікого немає.

Він намагався осмислити те, що допіру сказав, але в голові паморочилось, і він підсумував: — Чортівня!

— Котра година? — позіхнула вона.

— Яке це тут має значення, — відказав він, блаженно посміхаючись, і все ж глянув на годинника. Той стояв.

— От бачиш, тут часу немає, тут ми завжди будемо молоді, щасливі, багаті. — Схопивши її на руки, закружеляв по палубі, в повітрі закурів шалений гопак.

... Дні зливалися в тижні, тижні — в місяці. Часу не рахували. Він невдовзі надибав на склад зброї, там же знаходився розкішний тир, де він з насолодою влучав у макети тещі, начальника, всіх мислимих і немислимих ворогів. Вона не виповзала із складів, переповнених одягом. Примірки за примірками. Варто було їм подумати про їжу, як, наче за помахом чарівної палички, вмить з'являлося все, що забажали. Їх фантазія ставала дедалі винахідливішою, але чудодійна сила, яка перемістила їх у фантасмагоричне місце, була невтомною і всесильною. І вони прийняли правила гри.

Вони майже не розмовляли. Надто великим був шок від здійснення бажань. І пройшло таки чимало часу, поки у їх свідомість почало закрадатись почуття, ніби за кожним їхнім кроком, кожною думкою хтось уважно прискіпливо спостерігає. Якось він спробував її обняти, але вона відсахнулась, наполохано озираючись. Згодом уже вона наблизилась до нього з наміром пригорнутись, але він похитав головою і застережливо притулив до губів пальця. Корабель випереджав їхні підсвідомі бажання, вони втомилися дивуватись. І все ж їх наздоганяла нудьга. Якось вони вечеряли у розкішній каюті, і вона вперше не промуркотіла, як це увійшло у її звичку, а промовила чітким, тверезим голосом:

— Глянула б на мене Тетяна, або Віта...

Глянути таки було на що. На ній був пасмужній купальник, з плечей звабливо звисало норкове манто, золота діадема зсунулась на ліве вухо, а в носі стирчало півтора десятка різнобарвних кліпс.

— А побачив би мене мій начальник, — у тон їй замріяно докинув він, заправляючи оксамитовий смокінг в адідасовські спортивні штани і поглядаючи на гумові шльопанці фірми «Монтана».

Корабель раптово хитнувся, по стінах пішла нервова дрож. І це було перше їхнє бажання, яке залишилось без відповіді.

Тепер вони годинами розмовляли про те, що залишили на березі, у тому своєму невимовно далекому житті. І те життя у їх спогадах уже чомусь не видавалось холодним, голодним, неприкаяним. Голоси виклично лунали у ворожій тиші, кораблем лихоманило дедалі сильніше. Заходило на бурю.

— Тоді навіщо нам все це здалося, коли немає людей? — запитала перегодом вона, доторкнувшись до його плеча. В очах стояли сльози.

— А хто нам потрібен? — відбрикнувся він, відводячи погляд, — Не нажилася іще в своїй комуналці, де навіть обнятись неможливо?

— А тут можливо?

Вони здивовано розглянулись: рай не рай, пекло не пекло, тюрма не тюрма... Пастка...

Вийшли на палубу, перехилились через борти, марно шукали драбину, шлюпку. Вибратись звідси було неможливо.

— А може, ще зустрінемо когось? — запитала невпевнено.

— Виключено, — відрізав він, — У цьому морі ми самі.

Вони стежили за кораблем, корабель насторожено спостерігав за ними. Вона почала здирати з себе дорогий барвистий одяг.

— Набридло, — билась в істериці, — додому хочу.

Вони позначодили своє ганчір'я, в якому потрапили сюди. Її сукня розлазилась в руках, його джинси були в іржавих плямах. Прикраси вона склала акуратною купкою на порцеляновому столику, потім подумала і обережно потягнула назад ниточку рожевих перлів. Він заперечливо похитав головою, вона кокетливо надула губки. Сперечатись не став.

Кораблем трясло. Велетенські хвилі з шумом налітали на палубу і обпікали їх крижаним окропом. Він чимдуж тягнув її до високого борту, вона з жахом дивилась на спінену, розлютовану безодню. Міцно притиснувши її до себе, він стрімголов кинувся у божевільний чорторий.

Вони довго бовталися біля білосніжного вітрильника, вимахували руками, хрипіли, кричали. По похмурій загрозливій тіні, яка нависала над ними, вони здогадувались, що не просунулись ні на метр. Вона почала задихатися першою.

— Він нас не відпустить, — намагалась перекричати ревище моря і застогнала, безсило відкидаючи голову назад. — Любий, любий, рятуй...

— Повертаймось! — він потягнув її назад до корабля. Згори зашморгом майнув канат і догідливо доторкнувся його рук. Вона нажахано, заперечливо метляла головою, рвучи перловий разок із шиї. Рожеві кульки поволі скотились у хвилі. ...Ноги намацали твердь.

Стояли на березі посеред велелюдного пляжу. Весело цокотів старий годинник на його руці. На її лівій ніжці перекособочився розшитий золотими нитками розмоклий черевичок. Вона нагнулась і блискавичним рухом здерла його з себе, покрутила в руках та й з силою пожбурила в бік старої потворної колимаги, яка неподалік скрипіла іржавими боками.

— Скнара! Скнара! — заплакала, помахуючи погрозливо у бік моря маленьким злим кулачком.

— Жлоб! — сплюнув він.

Обнявшись, вони дружно закрокували у бік міста і невдовзі все знову заполонила пелена туману. Потім від них залишились тільки дві невиразні тіні.

ЖІНКА НАМ — НЕ ДРУГ?

Ще у моральному кодексі будівника комунізму чітко розписано, хто кому ким доводиться — другом, товаришем, братом. Братом Вона, це точно, бути не може, а про сестру там нічого не сказано, а нового кодексу ще не придумали.

Тоді, може, Вона нам друг чи товариш!

Категорично — ні!

Бо дружити з ними — неможливо. Одне — що вас не зрозуміють, а друге — що ви самі перестанете будь-що розуміти. З другом-мужчиною — все ясно. Кажеш йому: Васю, вмажемо по шістсот! І Вася не тільки голосує «за», а й підтримає вас ділом. Або кажете: ходімо, Васю, встругнемо зухвалий антигромадський вчинок (чи навпаки, дуже суспільно-корисний вчинок). Вперед, каже Вася.

З жінкою у вас це не вийде.

А якщо вийде — то вона якось вже ніби не зовсім жінка.

А якщо вона не зовсім жінка — то нащо вам такий друг?!

А якщо у вас такий друг — то чи знаєте ви, що таке жінка, і чи впевнені, що вона у вас була коли-небудь!

М-да, важко жити на цім світі.

Але без Неї було б ще важче.

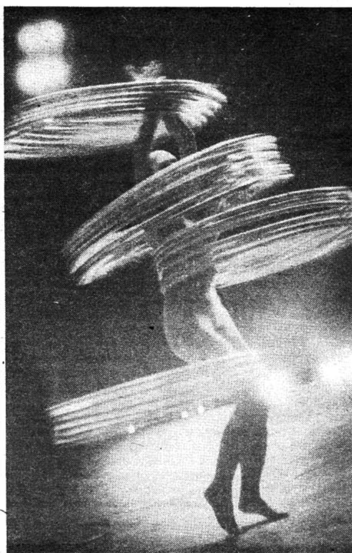
Алло, де ти там! Хто ти мені! Не знаєш! І я теж. Але — будь! Головне — будь. А там — розберемось.

Христофор **ГРУША**.

Фото Олександра **КЛИМЕНКА**, Михайла **САЧКА**, Сергія **КОВАЛЬЧУКА**.

ЗА ОБРАЗОМ І ПОДОБОЮ БОЖОЮ

Катерина МОТРИЧ, письменниця:

— Доля жінки-українки невіддільна від долі самої України. Нічого нового вигадувати не треба. Адже боремося за рівноправність жінки — на землі і в космосі — України. А що нас може врятувати? Надія вмирає останньою. Підмогою, спасінням нашим були і лишаються Віра, Любов, Надія та їхня мати — Софія, тобто мудрість.

Розлютований, скажений, жорстокий чоловічий світ. Тож місія жінки-матері — очистити землю од зла. Зробити це може не сила, не зброя, а тільки чиста сила материнської любові. Якщо жінка народить інший народ — гармонійніший, духовніший, досконаліший, то це не раба земного, а раба Божого, народженого за образом і подобою Божою, це і буде її головна місія.

ВИВЕДЕМО НАЦІЮ — У ЦИВІЛІЗАЦІЮ

Антоніна Осипчук, лауреат першого Всеукраїнського конкурсу артистів естради в жанрі сатири та гумору:

— Я і мій чоловік Петро Пісоцький — це дует «Бузина». Бузина нам, шановне товариство, вкрай потрібна. Категорично заявляю, що без неї ми пропадемо. Бо якщо є бузина, то в Києві знайдеться і дядько. А київський дядько — це сьогодні річ важлива, особливо якщо він депутат, а ще краще дипломат. А бузина потрібна, щоб врядигоди декого шмагати по одному поважному місці, щоб воно не прилипло до теплого і затишного крісла. Чим і із задоволенням сьогодні займаюся.

Любі жіночки, побажаю вам діток здорових, чоловіків хороших. Бажано не артистів, а то мій суджений тільки те й робить, що співає та на акордеоні витинає. А люди з нього сміються, бо сказано ж, — гуморист.

А взагалі, смійтесь на здоров'я, з нас, з себе, з наших нестатків. Сміх — то велика сила!

Пам'ять

МАТЕРІ, МАТЕРІ...

«Страшно боляче і образливо! Після того, як з «високої трибуни» офіційно заявили, що весь Афган був помилкою, нам не стало легше. Хто, хто відповість за смерть мого сина?..»

Ці слова написано у Книзі відгуків відвідувачів реліквійної експозиції «Твої, Батьківщино, сини. Обов'язок. Подвиг. Трагедія», яка понад півроку діє в Києві. Їх, ці кричущі слова, могла б повторити кожна матір, яка втратила на тій безглуздій війні свого сина. Ці слова сказала б і Валентина Знова, але їх вона вже не промовить... Сказала інші — не менш гіркі й пекучі...

Нас було четверо киян, що виїхали до Харкова для збирання матеріалів про воїнів-афганців Слобожанщини, звідки на ту авантюрну війну послали майже десять тисяч юнаків. Останнім на маршруті був Куп'янськ. Мабуть, нам пощастило, що ми, попри холоднечу, потрапили на урочистості (якщо це слово підходить в даному разі) з нагоди перейменування однієї з вулиць, яка тепер носитиме ім'я Віктора Дьомкіна.

В Афганістані Віктор, донедавна учень автотранспортного технікуму, перебував у відносно безпечній зоні — був водієм машини командира військової частини. Та ось із рідного міста надійшла звістка про те, що його однокласник і вірний товариш Віктор Знова, навідник гарматної обслуги, охороняючи «дорогу життя» між Кабулом і Джалалабадом, був смертельно поранений. Не роздумуючи, Дьомкін попросив направити його на місце земляка. Наприкінці травня 1985 року в сутичці з моджахедами юнак з Куп'янська загинув. Це була шістнадцята бойова операція, в якій брав участь рядовий Віктор Дьомкін, посмертно нагороджений орденом Червоної Зірки.

На тому мітингу був присутній представник спілки афганців. Дізнавшись про мету нашого перебування в місті, він повідомив, що у сім'ї Знови зберігається хвилюючий лист матері Віктора.

«Мій син Знова Віктор і Дьомкін Віктор жили в одному місті, вчилися в одній школі і навіть в одному класі, поховані на одному кладовищі. Вони були найвірнішими друзями до останніх днів життя. Обох Вікторів, блакитнооких блондинів, ріднили загальні інтереси. Це були благородні, порядні хлопці. Обидва пішли на військову службу охоче, бо вважали її за свій обов'язок перед Батьківщиною. Обидва кинулися в смертельний двобій, упевнені, що захищають мир і добро...

У госпіталі я доглядала сина. Він був у надзвичайно тяжкому стані, але я не почула від нього жодного стогону. Його стійкість вражала навіть лікарів. Мого Віктора не стало 29 квітня 1984 року. Без сина я жити не можу. Мені тепер 48 років. Шість років невимовного горя закінчилися для мене трагічно — я тяжко хвора. Дні лічені. «Книгу пам'яті» я вже не побачу... Впевнена, що в Афганістані загинули кращі сини нашого народу, і багато матерів підуть за своїми загиблими синами. У мене єдине до вас прохання — надрукуйте цього листа у Книзі поряд з прізвищем мого сина. Вважаю, що ви не маєте морального права не виконати моєї просьби...»

Мине лише кілька тижнів, і Валентини Давидівни Знови не стане серед нас.

Навпроти, в чорному вбранні сидить ще доволі молода жінка. Щойно вона побувала в афганському музеї і через шість років знову зустрілася з сином. Важко, дуже важко розповідати їй про Сашка. У минулому часі. Тож і підносить Лідія Якимівна раз у раз хусточку до очей.

Олександр був старший. Ріс без батька. Двоє людей були для нього взірцем у житті — дядько Дмитро, інженер, і дід Яким, колишній фронтовик-авіатор. Не без його впливу чудово закінчивши Київське суворовське, подав документи до авіаційного училища, та прискіпливі лікарі знайшли у відмінного спортсмена якісь вади. Але по закінченні погони все ж таки одержав голубі — десантника.

Коли Сенчук одягнув лейтенантський мундир, уже палала афганська війна. Як і багатьох земляків з Київщини, не минула лиха доля і хлопця з Вишгорода. Це трапилося в січні 1986 року.

На початку березня Лідію Якимівну, вчительку математики та фізики, викликали з уроку до телефону. Просили зв'язатися з невісткою, але та нічого зрозумілого не сказала. Незабаром — знову дзвінок з військкомату. Ще нічого не промовили на другому кінці дроту, а жінка зрозуміла: нещастя з Олександром. Так, ті не лукавили: з Афганістану надійшла цинкова домовина. Як стало відомо, 24 лютого група десантників на чолі з лейтенантом Сенчуком вела бій у провінції Кунар. У цій сутичці командир ціною власного життя врятував своїх бійців.

Жінки, жінки... А передусім, жінки-матері! Схиляємо голови — юні й посивілі, коли бачимо, як гірко оплакуєте ви рідних і близьких, скільки виявляєте мужності, аби стерпіти горе. В трагічні моменти ви здатні на вчинки, котрі межують з подвигом.

...Лідія Якимівна ще не знала, для чого, прибувши до окружного госпіталю, вона піде до моргу. Перше бажання — побачити труну. Матір намагалися відсторонити, але спинити її було неможливо. Ось вона, синова домовина — наглухо заклепана. Лише віконце зверху, та й те вимазане брудною фарбою. Спробувала розглядіти хоча б обличчя. Та марно. Раптом її охопив жах: «А, можливо, там — каміння. Чула від людей про подібні випадки...» Гарячково обмацувала тупі залізні шви...

Мати вже не чула ні лайливого голосу чергового офіцера, ні болю в пальцях, котрими відкручувала гвинти віконця. Ось він, її син. Лежить, ніби щойно заснув. З-під білого бинта пов'язки вибився вихор рудуватого волосся. Відрізала кінчик, сховала на пам'ять. Дістала аркушик паперу, написала: «Сашо, Сашенька, синок мій! Спи спокійно. Господи, таке горе...»

Єдине, чого не змогла зробити — поцілувати синочка через те кляте віконце, — скаже Лідія Якимівна. — Ховали Сашу 5 березня 1986 року. Вся школа проводжала його в останню путь.

...Єдиною опорою в сім'ї Кондратенків був син Геннадій, якому настав час іт[illegible] армії. Мати дуже хворіла, на руках [illegible] його мала донька. Хотіла бігти до військомату просити, щоби не посилали в чужу сторону єдиного сина, але він не пустив туди матір. «Гена обійняв мене, подивився пильно в очі і каже: «Мамо, ти мене дуже любиш? Так? Тож нехай, по-твоєму, на моє місце пошлють іншого — того, котрого не любить ніхто?..» Багато листів надіслав син додому — все заспокоював, приховував те, як там насправді. В одному з них написав: «Служба в мене відмінна, охороняю самого... Бабрака Кармаля». Такою була свята синова неправда. «А гірка правда, — пише мати, — в тому, що його немає. А є донечка Юлечка, 6-ти років. Дуже схожа на свого тата...»

Понад три з половиною тисячі синів України полягли в Афганістані. Всеукраїнська рада сімей воїнів, які загинули у тій війні, вирішила спорудити Стіну пам'яті при церкві Воскресіння Христового. На ній будуть викарбувані три тисячі шістсот імен українських «афганців». 3600! Стільки ж материнських трагедій. І, беручи до рук портрет навіки втраченого сина і запалюючи перед ним свічку, кожна українська мати проклинає війну і тих, хто її спровокував.

Володимир ЖУКОВСЬКИЙ,
журналіст.

За нинішніх умов жінці стало ще важче, ніж раніше: наш ринок швидше нагадує базар, змінюються пріоритети, багато жінок змушені змінювати фах, аби вижити. Хоча дехто з них, як це не дивно, нарешті знайшов можливість «розкритися». Це — так звані нині «ділові жінки», які незалежно від віку зберігають жіночність, а до цього ще й вміють заробляти гроші. І не тільки для себе. Тамара СУПЛІНА, президент Української Міжнародної благодійницької федерації ділових жінок «Либідь». Хоча вона, як зізналася, зарплату отримує мізерну. Але це не заважає федерації допомагати іншим.

І залишатися чарівними

— Тамаро Петрівно, коли була створена ваша федерація?

— Установча конференція відбулася 1 грудня 1990 року. Ми давно відчували потребу об'єднатися, адже так простіше займатися благодійництвом. Основна мета федерації — захист соціально-економічних інтересів, особистих прав і свобод жінок в умовах переходу до ринкових відносин, зміцнення міжнародних відносин та взаємна підтримка жінок нашої планети. Власне, спочатку ми були зареєстровані як Київська федерація ділових жінок та милосердя, а стали міжнародною вже наприкінці 1991 року.

— І що вдалося зробити протягом часу, що минув?

— Ми створили «Школу виживання» для жінок, фонд підтримки жінок, міжнародний жіночий клуб — членами якого, до речі, є і чоловіки, як, наприклад, до нашої федерації вступили чоловіки-бізнесмени з Польщі. Працює Інститут ділової жінки, організовано випуск дайджесту «Добрий день». Ну і, звичайно, проводилися науково-практичні конференції, семінари, курси, консультації, зустрічі за «круглим столом». Все це робиться для того, щоб допомогти жінкам знайти справу, яка допоможе поліпшити матеріальне становище, дасть сили і поверне почуття впевненості, пом'якшить негативні наслідки соціальних процесів.

— А крім зустрічей?

— Ми провели міжнародний фестиваль «Що може жінка», щоб знайти і згуртувати талановитих сучасниць, обговорити з ними шляхи реалізації здібностей у цей складний період. Ну, і, звичайно, організовуємо концертні програми, вечори сімейного відпочинку, створюємо і робочі місця для жінок, допомагаємо дітям-сиротам, дітям-інвалідам, солдатським вдовам, одиноким пенсіонерам, малозабезпеченим...

— Наприклад?

— Ми взяли шефство над дитячим садком № 611 для дітей з дефектами мови, допомагаємо їм і морально, і матеріально. Звичайно, в міру можливостей. А для того, щоб ці можливості, скажімо, стали ширшими, плануємо створити «Автобус милосердя», щоб мати змогу вивозити дітей на відпочинок і лікування власним транспортом, бо нині ж, знаєте, за оренду гроші беруть чималенькі... Хочемо створити Міжнародний дім ділової жінки, причому, очевидно, знаходитиметься він не у Києві, а в одному з обласних центрів.

— І навіщо все це робиться?

— Ми прагнемо на практиці довести, що ділова жінка нарівні з чоловіками може займатися і бізнесом, і управлінням суспільством, наукою, мистецтвом, економікою. Крім того, жінки не гірші за чоловіків у плані компетентності, професіоналізму, а про культуру спілкування зайве й згадувати. І ще жінки примудряються залишатися чарівними, виховувати дітей, допомагати своїм чоловікам....

— Одним словом, жінка може все?

— Так. І трошечки більше.

Розмову вела
Катерина ВОРОНЕНКО.

З пошти

ДОБРОМ ЗІГРІТЕ ДИТИНСТВО

Горе спіткало нашу родину: померла дочка, залишилися двоє маленьких дітей із зятем Дмитром Марченком. Я дуже вболівала і за діток, і за їхнього батька, бо самому тяжко з дітьми, а хто піде заміж за вдівця з двома малими? Однак через рік доля послала йому молоду жінку Інну, теж з дитиною. Невдовзі у них народилася донька. У сім'ї тепер четверо діток. Але з усіма справляється мама цієї великої родини. Вона не ділить дітей на своїх і чужих і піклується однаково за кожного. Старші, мої внучата, добре вчаться у школі, мама їм допомагає у всьому. Я щиро дякую молодій жінці за чуйне серце, за доброту і ніжність, які вона дарує діткам. Дай їй, Боже, здоров'я на довгі роки!

Та одна біда у великої сім'ї: живуть вони у маленькій комунальній квартирі без комунальних зручностей у місті Валки Харківської області. Діти часто хворіють. Дуже хотілось би, щоб місцева влада звернула увагу на цю сім'ю і допомогла їй одержати нову квартиру.

З повагою Олександра СЯБА.
Дніпродзержинськ.

ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ: У «БІЙ» ХОДЯТЬ САМІ ЖІНКИ

Їх не зустрічають квітами й галантно не вклоняються, коли вони відчиняють двері спільного підприємства чи приватної фірми. Хоч працівники цієї установи в основному — жінки. Навпаки, трапляються випадки відвертого ігнорування, а то й ворожості, а деяких «клієнтів» інспекторам Кіровоградської міської податкової інспекції доводиться місяцями розшукувати через паспортні столи банки, в яких ті повідкривали рахунки. І все ж інспектори щодня, як висловилася одна з моїх співрозмовниць, «ідуть на облаву». Тобто виявляють недораховані нашими бізнесменами з нинішнього «базарного» ринку кошти в державний бюджет. Та й «бізнесмени» наші (хай не ображаються на мене справді порядні підприємці) — далеко не ангельського характеру. Чимало з них проходили «професійний вишкіл» у місцях, які в народі заведено називати «не настільки віддаленими». Серед [illegible] і ті, що ухиляються від [illegible]ати аліментів або уникають зустрічі зі своїми колишніми діловими партнерами, з якими свого часу у справах бізнесових повелися не по-джентльменськи.

— І все ж наші дівчата йдуть, незважаючи на нелюб'язний прийом, ні навіть на певну небезпеку для себе,— сказала начальник інспекції Валентина Крижан.— Мета одна: щоб жоден карбованець не пройшов повз державне оподаткування. Хоч не вистачає спеціалістів у самій інспекції, дуже некваліфіковані кадри у новостворених малих підприємствах.

Правду кажучи, ще чимало отих неоподаткованих державою карбованців обертаються на нашому ринку, незважаючи на героїчні зусилля інспекторів. Та воно й не дивно, бо на кожного з них припадає в середньому 150 (!) підприємств, які треба перевірити щорічно хоча б на 50 відсотків. А «малий бізнес», за словами Валентини Іванівни, не завадило б і по кілька разів на рік. Дуже вже вільно вони почуваються у розрахунках з державою. Уявляєте, скільки мільярдів не потрапляє до бюджету, коли тільки один відділ міської інспекції, яким керує заступник начальника Людмила Колупаєва, в результаті перевірок віднайшов і повернув державі за минулий рік 20 мільйонів? Його нинішній «особовий склад» — 12 жінок. А торік їх було ще менше.

Та й сама Людмила Василівна — начальник відділу молодий, стала ним у жовтні минулого року. До того, після закінчення Тернопільського фінансово-економічного інституту, працювала і рядовим економістом, і старшим державним податковим інспектором, і головним. Хоч вона сама людина дуже скромна і багато розповідати про себе не хоче, але підлеглі характеризують її якнайкраще. Професіонал високого класу, вимоглива, принципова і водночас доброзичлива. Одна з останніх її «справ» — перевірка Кіровоградського детективного бюро «Марс», рекламу про послуги якого частенько можна бачити в місцевій пресі. Охороняючи завод «Гіпросила», детективи занизили обсяг реалізованих послуг. В результаті держава недоодержала значну суму. Після того як у бюро побувала Людмила Василівна, разом з фінансовими санкціями довелося сплатити 343,6 тисячі карбованців. Зрозуміло, від таких візитів клієнти не в захопленні.

Зайве було чекати великої вдячності і від керівництва кіровоградського малого архітектурно-художнього підприємства, яке взялося реалізувати... спирт. Вторгувало 969 тисяч, а податку разом з фінансовими санкціями довелося заплатити 1.140 тисяч. Не пощастило й обласному виробничо-науковому центру Дитячого фонду. За результатами діяльності у 1991—1992 роках він доплатив 1573,3 тисячі карбованців. Тут, як з'ясувалося, відносили на собівартість продукції затрати, не пов'язані з основною діяльністю.

Начальник відділу — далеко не рекордсмен з відшукування недоодержаних державних грошей. Таким можна вважати головного державного податкового інспектора Любов Березко. Хоча і в неї результати були б значно кращі, якби не така завантаженість. І не тільки тому, що на кожній «висить» півтори сотні підприємств (оптимально треба 30—40). Величезну кількість часу забирають відвідувачі. Адже щодня в місті реєструються 5—10 нових підприємств. А серед них є й такі, що добряче можуть попсувати настрій. Саме перед моїм приходом з якоїсь причини «розходився» один депутат — засновник уже п'ятого підприємства. Вважаючи себе у чомусь ущемленим, він дав волю емоціям, довів інспекторів до сліз.

А скільки часу йде на паперотворчість, кодування інструкцій і таке інше! Приємно було почути, що «Голос України» — найперша газета для працівників інспекції. Бо в ній найшвидше з'являються закони, котрі приймає Верховна Рада, декрети уряду. Ось вийшов документ про монополію держави на торгівлю спиртними і тютюновими виробами, а в суботу і неділю податкові інспектори вже на ринку. Склали протоколи на трьох порушників — у державну кишеню надійшло 46 тисяч карбованців.

Тільки що користі самим інспекторам від вилучених мільйонів? Умови праці їм не покращаться, зарплата теж. Хоча ходять розмови про значне підвищення її. І навіть науково-технічний прогрес стукнув у двері — у переддень нашої зустрічі інспекції виділили комп'ютер. Та неозброєним оком видно, що кожному інспектору потрібен персональний, тоді б зникли ті гори тек, якими забиті шафи.

Живуть надією, що незабаром з'являться і сучасна оргтехніка, і податкова поліція, і засоби індивідуального захисту (не зброя — то хоча б газові балончики), бо хоч у Кіровограді ніби спокійно, а в інших областях з їхніми колегами, буває, обходяться досить круто. Добре було б, якби ці надії збіглися з прагненнями керівництва держави. Бюджет від цього тільки виграв би.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Таке життя

ГАДЮКА У ТРОЯНДАХ

Кожна жінка подумки наближає свято 8-го Березня. Мріє про квіти, лагідні слова, чого у буденні дні багатьом марно чекати від сильної половини. Словом, хоче день побути справжньою королевою. Щось подібне відчувала і я напередодні жіночого свята минулого року.

Свято розпочалося рано-вранці, коли чоловік привітав мене розкішними трояндами. Цього дня він був аж надто уважний і дбайливий. Ніщо не віщувало лиха. Разом дали лад у оселі, поласували тортом, подивилися телевізор, посміялися... Увечері я вирішила навідати свою подругу.

— Будь ласка, йди, але тепло зодягнися, бо погода ще далеко не весняна, — застеріг він. Я була вдячна йому за таке піклування. А коли виходила з квартири, чоловік якось мимохідь попросив мене залишити йому ключі, буцімто свої він десь не знаходить. Не вагаючися віддала ключі та й поспішила до подруги. Через деякий час у квартирі подруги пролунав дзвінок, то телефонував мій любий. Перекинувшись кількома словами з Надійкою, він попросив мене до телефону і сказав:

— Можеш не поспішати додому. Бо це не твій дім. Не твій і навіть не мій, бо за документами тут кілька місяців мешкають зовсім інші люди...

Світ мені закрутився. Нині неможливо й передати, що я відчула в ті хвилини. Здавалося, що земля розверзлася під ногами, і я лечу до прірви. Майнула думка, а діти, яка доля чекає на них? Може, це жахливий сон. І ось-ось чоловік мене розбудить, і все буде знову святково. Троянди, привітання...

Наступного дня з'ясувалося, що мій чоловік, батько моїх дітей, зробив за нашими спинами квартирний обмін, і справді в нашій квартирі мали мешкати зовсім інші люди.

Ось така історія трапилася зі мною торік. Історія, за якою можна зняти правдиву стрічку про наше хворе не лише економічно, а й морально, суспільство. Тож, коли напередодні свята, ви, милі жінки, бачите чоловіків з букетами квітів, згадайте мою розповідь. Бо ще не відомо, який подарунок, окрім квітів, приготував ваш любий.

**Розповідь Валентини С.
записала Тетяна КВІТ.**

Особистості

САМОТНЄ ЯБЛУКО НА ТЛІ ОСЕНІ

ЛЯГЛО НА ПОЛОТНО ОЛЕНИ ЯБЛОНСЬКОЇ

А весною розцвіли на дачі художниці незабудки. Олена Нилівна кликала дітей, знайомих — приїдьте, подивіться, як гарно цвітуть. Ніхто, звичайно, не приїхав в Осокорки. Заклопотані всі, забігані. «Дай-но, напишу свою самотню лавочку посеред незабудок,— розповідає художниця.— Ніхто на ній не сидить, а вона така чистенька і сумна. Довелося самій з нею поговорити...».

Олена Нилівна «говорить» з квітами, деревами, хмарами... Не раз нахилялася над холодною травневою водою Дніпра, щоб і її зрозуміти. Десь тут вони купалися з сестрою Тетяною Яблонською, біля цнотливого весняного куща. Він такий свіжий, ніби теж щойно вистрибнув з води, що аж тіло обпікає. Веселий такий, збаламучений, як сп'янілий од весняного сонця. А як же не сп'яніти! Усе довкола блищить, збуджене теплом, чогось чекає. От і сплелися в етюдах, картинах художниці тривога голубого неба і сонячне світло, тепло золотого піску і рожевий присмерк вечора... Виходить дуже несподівано. Олена Нилівна не пише природу, а скоріше розповідає про її живу душу.

Особливо це звучить у таких полотнах, як «Весняне сонце» і «Весняне дерево». Два дерева — в різних станах, як два осібних характери. Одне спокійне, самовдоволене, купається в променях сонця. Друге — хвилюється, здається, навіть, вітами стривожено махає — весну зустрічає.

А вловити ці характери, передати їхнє втаємничене життя іноді дуже легко — нараз діалог відбувається, а часом довго треба ключик підбирати. Як з черемхою, скажімо, було. Виросла гілочка незнайомого дерева, а згодом виявилося, що це чарівна черемха. Весільно пишна, гордовита, ну, не підступишся. Та одного разу сонце зайшло й косими променями висвітлило її силует... Мереживна білизна — святковий бенкет білого кольору (яким же різним він буває!) — усе це стало ніби людянішим, ближчим. Та ще й вітер-молодик пожартував з красунею, і ось вона — трохи спантеличена, трохи засмучена, далася художниці, пішла «на діалог».

Любить Олена Нилівна спілкуватися із своїми улюбленцями-флоксами. На дачі — старенькій і тому милій («Господи, та це ж мій клаптик землі, і я можу тут писати, що хочу і як хочу — з почуттям першої закоханості, з блаженством сімейної близькості до всього, що тут росте») — квіти, квіти. І найбільше — флоксів, вона їх розуміє по-своєму: це сильні такі, міцні квіти. Навіть, коли, досхочу напоєні дощем, сито хилять білі, рожеві, світло-лилові шапки, все одно в них відчувається характер. Люблять сонце, волю, тому й зухвало яскраві, тому відверто, аж до млості, пахнуть.

І трава на картинах Олени Нилівни живе не сама по собі, а як уявлення художниці про неї, так само, як і про сонце, квіти, холодну воду — словом, усе довколишнє.

Мені хотілося б зараз вигукнути — експозиція Майстра, що була розгорнута в маленькій, затишній галереї на вулиці Ульянових — чудовий зліпок з неповторної природи! Та це була б не зовсім правда. Як у музиці — чутливі, ясні звуки — кожен окремо живуть своїм життям, ведуть свою мелодію, а разом складають дививожну гармонію, так і на картинах Олени Яблонської колір, навіть мазок мають право на існування, а в композиціях утворюють прекрасний ансамбль. І стояла посеред цієї краси маленька на зріст жінка з очима кольору її садових незабудок — трохи розгублена. Вона не чекала на успіх своєї інтимної виставки, а склалося так, що її твори взяли за душу кожного, хто з ними познайомився.

Це, можна сказати, її перша персональна виставка. Ще відтоді, як успішно закінчила перед війною із старшою сестрою, тепер знаменитою художницею Тетяною Нилівною Яблонською, київський художній інститут. Багато років ілюструвала дитячі книжки. Чутливо це робила, образно. Діти залюбки відгукуються на таку мову, легко включаються у гру кольору, ліній, у декоративність. І потихеньку писала маслом картини — наче тільки для себе — душею. Ті, хто кохається в живописі, знають добре її ім'я. А тепер-от — виставка...

У моїй пам'яті маленька постать 72-річної художниці закарбувалася на тлі її дивовижної картини «Самотнє яблуко». З відчиненого вікна погляд упирається в хащі зарослого, недоглянутого саду. Це старі добрі яблуні, вони родять дітям, перехожим, усім, кому не ліньки дотягтися до плодів. І ось до одного яблучка — живого, соковитого, ніхто не добрався. Гілка вистрілила ним високо. І воно світиться вгорі, хоч листя саду вже тихо вкривається золотом осені...

Людмила БАРАНЕВИЧ.

Закон України

Про Цивільну оборону України

(Закінчення. Початок на 2-й стор.).

чення населення під час аварій, катастроф, стихійного лиха та у воєнний час;

організація і проведення рятувальних та інших невідкладних робіт у районах лиха і осередках ураження;

створення систем аналізу і прогнозування управління, оповіщення і зв'язку, спостереження і контролю за радіоактивним, хімічним і бактеріологічним зараженням, підтримання їх готовності для сталого функціонування у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часів;

підготовка і перепідготовка керівного складу цивільної оборони, її органів управління та сил, навчання населення вміння застосовувати засоби індивідуального захисту і діяти в надзвичайних ситуаціях.

Стаття 3. Загальне керівництво Цивільною обороною України відповідно до її побудови покладається на Кабінет Міністрів України, Раду Міністрів Республіки Крим, центральні та місцеві органи державної виконавчої влади, адміністрацію підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності і господарювання.

Начальником Цивільної оборони України є Прем'єр-міністр України або окрема посадова особа; на інших адміністративно - територіальних рівнях функції начальників цивільної оборони здійснюють голови та керівники відповідних органів виконавчої влади; в міністерствах, інших органах державного управління та на об'єктах народного господарства начальниками цивільної оборони є їх керівники.

Безпосереднє керівництво виконанням завдань цивільної оборони, діями її органів управління та сил під час надзвичайних ситуацій, а також відповідальність за їх виконання покладається на штаби цивільної оборони, спеціальні підрозділи міністерств і відомств, залучені до виконання завдань захисту населення і подання йому допомоги у надзвичайних ситуаціях, та на штатних працівників цивільної оборони підприємств.

Повноваження територіальних штабів цивільної оборони та перелік міністерств, що залучаються до виконання завдань захисту населення, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Територіальні штаби цивільної оборони відповідно до законодавства України входять до складу місцевих державних адміністрацій та інших місцевих органів державної виконавчої влади за принципом подвійного підпорядкування.

В штабах цивільної оборони до району міста, віднесеного до відповідної групи включно, провідні посади комплектуються військовослужбовцями, граничну чисельність яких визначає Кабінет Міністрів України.

РОЗДІЛ II

Повноваження органів державної виконавчої влади та управління, адміністрації підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності і господарювання та обов'язки посадових осіб з питань цивільної оборони

Стаття 4. Кабінет Міністрів України:

формує органи управління та сили цивільної оборони, визначає граничну чисельність військовослужбовців і службовців у штабах та військах, кількість військових частин у мирний і воєнний часи;

розподіляє міста за групами, а підприємства — за категоріями щодо заходів цивільної оборони;

визначає порядок створення спеціалізованих та невоєнізованих формувань цивільної оборони;

створює резерви засобів індивідуального захисту і майна цивільної оборони, матеріально-технічних та інших фондів на випадок надзвичайних ситуацій у мирний і воєнний часи, а також визначає їх обсяг і порядок використання;

вживає заходів щодо забезпечення готовності органів управління і сил цивільної оборони до дій у надзвичайних ситуаціях;

створює мережу курсів цивільної оборони і визначає категорію слухачів та строки їх навчання на цих курсах;

забезпечує проведення наукових досліджень і експериментально - конструкторських робіт з актуальних проблем захисту життя і здоров'я громадян у надзвичайних ситуаціях;

задовольняє мобілізаційні потреби військ, штабів та установ цивільної оборони.

Стаття 5. Рада Міністрів Республіки Крим, місцеві органи державної виконавчої влади в межах своїх повноважень забезпечують виконання всіма підприємствами, посадовими особами і громадянами актів законодавства України з питань цивільної оборони, заходів з цивільної оборони і сприяють її органам управління у виконанні покладених на них завдань.

Стаття 6. Штаб Цивільної оборони України:

забезпечує розробку і реалізацію заходів щодо захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій та очолює діяльність органів управління, військ цивільної оборони і підпорядкованих йому спеціалізованих формувань;

в межах своєї компетенції організовує і систематично контролює виконання законодавства України, постанов і розпоряджень Кабінету Міністрів України з питань захисту населення, запобігання надзвичайним ситуаціям та вжиття заходів у разі їх виникнення;

координує діяльність органів державної виконавчої влади і управління, що залучаються до виконання завдань, пов'язаних з безпекою населення та забезпеченням його життєдіяльності під час надзвичайних ситуацій.

Стаття 7. Штаб Цивільної оборони України очолює начальник, який призначається на посаду Кабінетом Міністрів України з числа військовослужбовців.

Начальник Штабу Цивільної оборони України має повноваження, передбачені Законом України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу».

Стаття 8. Адміністрація підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності і господарювання надає своїм працівникам сховище, забезпечує засобами індивідуального захисту, сприяє здійсненню евакозаходів, створенню сил для подолання наслідків надзвичайних ситуацій та їх готовності до практичних дій, а також виконанню заходів з цивільної оборони.

Радіаційні, хімічні і вибухонебезпечні підприємства додатково створюють локальні системи виявлення загрози виникнення надзвичайної ситуації та оповіщення персоналу і населення, що проживає в зонах можливого ураження; запроваджують інженерно-технічні заходи, що зменшують ступінь ризику виникнення аварій, пожеж та вибухів, і несуть витрати щодо їх здійснення.

Власники потенційно небезпечних об'єктів відповідають за захист населення, що проживає в зонах можливого ураження, від аварій.

РОЗДІЛ III

Сили цивільної оборони

Стаття 9. Силами цивільної оборони є її війська, спеціалізовані та невоєнізовані формування.

Війська цивільної оборони підпорядковуються Кабінету Міністрів України. Безпосереднє керівництво ними здійснює начальник Штабу Цивільної оборони України.

Війська цивільної оборони виконують завдання щодо захисту населення від наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха, воєнних дій, а також проводять рятувальні та інші невідкладні роботи. Кількість і чисельність частин і підрозділів цих військ визначаються з урахуванням потреб і особливостей регіону призначення.

Комплектування військ цивільної оборони здійснюється на підставі Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу», а також за контрактом.

Стаття 10. Для виконання специфічних робіт, пов'язаних з радіаційною та хімічною небезпекою, значними руйнуваннями внаслідок землетрусу, аварійними ситуаціями на нафтогазодобувних промислах, створюються спеціалізовані формування, що підпорядковуються Штабу Цивільної оборони України.

Застосування спеціалізованих формувань для дій за призначенням здійснюється за Статутом, який затверджує Кабінет Міністрів України.

Комплектування спеціалізованих формувань цивільної оборони здійснюється на контрактом з числа фахівців, що мають досвід роботи у надзвичайних ситуаціях.

Стаття 11. Невоєнізовані формування цивільної оборони створюються на воєнний час в областях, містах, районах, а також на підприємствах, що продовжуватимуть свою виробничу діяльність під час війни.

До невоєнізованих формувань цивільної оборони зараховуються працездатні громадяни України, за винятком жінок, які мають дітей віком до 8 років, жінок з середньою та вищою медичною освітою, які мають дітей віком до 3 років, та осіб, які мають мобілізаційні розпорядження.

Стаття 12. Для подання медичної допомоги населенню, охорони громадського порядку в осередках ураження та лиха, боротьби з пожежами, здійснення лабораторного контролю за станом навколишнього природного середовища, матеріально-технічного та інженерного забезпечення заходів з цивільної оборони залучаються міністерства та інші органи державної виконавчої влади.

Перелік міністерств, обсяг покладених на них завдань і порядок залучення їх до дій у надзвичайних ситуаціях визначає Кабінет Міністрів України.

РОЗДІЛ IV

Утримання і матеріально-технічне забезпечення цивільної оборони

Стаття 13. Фінансування заходів цивільної оборони проводиться за рахунок державного та місцевих бюджетів, а також коштів підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності і господарювання у випадках, передбачених актами законодавства.

Центральні та місцеві органи державної виконавчої влади і підприємства відраховують кошти на проведення заходів щодо навчання і захисту населення, включаючи витрати на утримання і підготовку територіальних органів управління і формувань цивільної оборони, призначених для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Фінансування заходів з цивільної оборони, що потребують капітальних вкладень (включаючи будівництво захисних споруд, складів для зберігання техніки та майна цивільної оборони, створення пунктів управління, систем зв'язку та оповіщення), здійснюється відповідно до загального порядку фінансування капітального будівництва.

Стаття 14. Потреби цивільної оборони у військовій техніці, приладах і спеціальному майні задовольняються Державним комітетом України з матеріальних ресурсів та Міністерством економіки України з оплатою замовником виробникам вартості виділених матеріальних ресурсів.

Продукція для потреб цивільної оборони виготовляється на умовах державного замовлення.

Стаття 15. Війська цивільної оборони утримуються за рахунок державного бюджету.

Військовослужбовці цивільної оборони у питаннях грошового та інших видів забезпечення користуються всіма правами та пільгами відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

Органи управління Цивільної оборони України, Республіки Крим, областей, міст, районів, міністерств інших органів державної виконавчої влади утримуються відповідно до встановленого порядку за рахунок державного і місцевих бюджетів, а також коштів, передбачуваних на утримання міністерств.

Оплата праці працівників органів управління цивільної оборони здійснюється відповідно до умов оплати праці працівників органів державної виконавчої влади.

Кабінет Міністрів України, Рада Міністрів Республіки Крим, місцеві органи державної виконавчої влади забезпечують органи управління цивільної оборони службовими, господарськими і підсобними приміщеннями, складськими площами.

Стаття 16. Посадові особи і громадяни, винні в порушенні законодавства України з питань цивільної оборони, несуть відповідальність згідно з законодавством України.

РОЗДІЛ V

Міжнародне співробітництво України в галузі цивільної оборони

Стаття 17. Співробітництво з іншими державами в галузі цивільної оборони здійснює Уряд України і Штаб Цивільної оборони України в межах прав і повноважень, передбачених законодавством.

Співробітництво здійснюється з питань обміну досвідом цивільної оборони і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, створення і оснащення сил цивільної оборони, спільних дій в разі надзвичайних ситуацій.

Кабінет Міністрів України приймає рішення про участь України в Міжнародній організації цивільної оборони та в операціях європейських держав з подання допомоги в разі стихійного лиха.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
3 лютого 1993 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про Цивільну оборону України»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про Цивільну оборону України» з дня його опублікування.

2. Доручити Кабінету Міністрів України:

подати до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що випливають з цього Закону;

розробити і затвердити у тримісячний строк Положення про Цивільну оборону України; структуру органів її управління і сил; статут військ і порадник служби штабів цивільної оборони; програми технічного оснащення сил цивільної оборони, підготовки її кадрів та переформування і дислокації військ і спеціалізованих формувань Цивільної оборони України щодо мобільних дій на випадок значних аварій на аварійно-небезпечних підприємствах.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ,
3 лютого 1993 року.

Жарт номера

— А ціну не скажу. Нема чого свято псувати!..

Мал. Анатолія ВАСИЛЕНКА

Жіноча цікавість

Казка

Відтоді, як записали в Біблії, що людина добуватиме свій хліб у поті чола свого, в тому числі і не свій, людина добуває хліб не інакше, як у поті чола. Також і не свого.

Адам після вигнання з Раю приречений був добувати хліб свій насущний у поті чола свого виснаженого і тому став землеробом, а значить, завів коня і змайстрував собі соху. Поля ж узяв для землеробства стільки, скільки було під силу рукам його.

Одного разу, повертаючись із поля, лаяв Адам останніми словами свою напівдохлу від утоми конячину і ніс на собі свою напіврозбиту соху, бо завтра теж треба було орати якось. Адже Каїн, нічого не здатний створити, а заробити нездатний зовсім, тільки про те й думав, як би вкрасти соху, звести коня (оскільки відібрати сил його не вистачало) і продати на вавілонському ярмарку.

Ішов Адам з сохою на плечах далі і лаяв на чім світ стоїть тепер уже Єву, через дурість котрої (яка там цікавість!) змушений він тепер цілий день штовхати соху поперед себе, а ввечері і вранці тягти позад себе. І все в поті чола свого.

«Це ж треба,— обурювався Адам про себе, — мати стільки дурості, нетямущості, безголовості, щоб поквапитись на якесь-то яблуко?! Висіло воно — ну і хай би собі висіло! Могла б і підождати, доки само впаде! Так ні ж, подавай його їй тої ж миті, як тільки уздріла! І от через бабську нестриманість, хвилинність бажання, втратили весь райський сад і на все життя! От же дурепа! Та про мене хай би воно хоч сто років висіло! А їй захотілося дізнатися — яке воно! Та яке там воно — звісно, кисле! Ні, а раптом солодке? Ех, лежав би я оце зараз під яблунею, дивився, куди очі світять, і ні про що не думав би, ні про який хліб насущний! А тим більше не витирав би піт із чола свого! Тепер же змушений я, як проклятий, щодня впиратися сохою в землю, доки коли-небудь упрусь носом у неї назавжди...»

Адам так захопився паплюженням жони і долі своєї, що й незчувся, як підійшов до домівки, не помітивши також і Єви, що чекала його біля дому. Бо було вже темно.

«Добре,— подумала Єва,— час би вже і провчити його! Скільки можна повторювати і слухати одне і те ж?!»

Узяла вона дві посудини для вина, одну більшу, другу меншу, й налила — у меншу старого вина, а в більшу міцного оцту і сказала Адамові: «Коли захочеш випити, пий з меншої посудини, а з більшої краще не пий, бо в ній те, що тобі зовсім не треба».

«Цікаво,— подумав Адам,— що це може бути у неї в більшій посудині, і чого це воно мені зовсім не треба? А раптом там ще краще вино?»

І Адам приклався до більшої посудини.

Добре, що тільки приклався, а не сьорбнув як завжди, за звичкою, і тому тільки злегка обпікся.

«От бачиш,— торжествуючи і зловтішаючись, прошипіла жона Єва, опинившись одразу ж поруч,— чи варто весь час лаяти мене як останню бабу, коли ти сам ще гірший? Тому що у мене цікавість була чисто жіноча, а у тебе просто бабська!»

М. МИЛОРАДОВИЧ.

Римовані стібки

ЧОМУ СТРАВИ ДОБРІ?

За обідом каже Сава
Своїй жінці Ганні:
От у тещі добрі страви,
А у нас – погані.
Тож коли, дозволь спитати,
Будеш ти, Ганнусю,
Так же смачно готувати,
Як твоя матуся?
Як робитимеш, коханий,
На таку зарплату,
Яку моїй любій мамі
Приносить мій тато.

НАВІЩО Ж ТАК?

Прийшов Пилип до Омелька
Пилку позичати,
Той понишпорив в шухлядах,
Пошукав у хаті.
Вийшов з хати і надворі
Пита свою жінку:
Ти не бачила в коморі
Нашу стару пилку?
А з комори – голос тещі:
Щось придумай краще!
Може, я і справді пилка,
Але не стара ще...

Петро ПОЛЬОВИЙ

Черкаси

УПЕРШЕ В "КУРЕНІ"

Окрім най-найліпших побажань усім любим читачкам напередодні Восьмого березня, «Курінь» взяв на себе сміливість подарувати і цей комікс, який спеціально для нас намалював відомий український карикатурист, дійсний член курінного товариства Сергій ФЕДЬКО, котрий, до того ж, оздобив святковий випуск своїми дотепними малюнками.

Корисні поради «Куреня»

(до записника чоловікові-початківцю)

Якщо ви вирішили зробити дружині сюрприз і прибрати в домі, а пилосос знайти не вдається, не журіться. Переверніть все в квартирі догори дном і добре перетрусіть.

* * *

Якщо вам нема про що поговорити з дружиною, спробуйте у переддень 8 Березня не переночувати вдома. Тема для розмови неодмінно знайдеться.

* * *

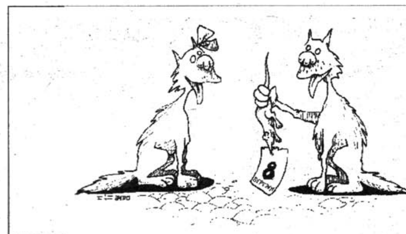
Удома й стіни допомагають. В цьому переконаєтеся, коли під час чергової сварки з дружиною зачинитеся у ванній і спокійно просидите там, доки буря вляжеться.

* * *

Посуд б'ється на щастя. Тільки Бога ради, не починайте з горшків.

* * *

Щоб вдягнути жінку з голови до ніг, треба залізти в борги з ніг до голови.

Діалоги

— Жінка, котра сиділа за столом поруч з вами, — не ваша дружина.
— А ви хіба знаєте мою дружину?
— Ні, але знаю, що до дружини так не припадають!

***

Жінка після перукарні:
— Таку зачіску зробила — всі сусіди на мене заглядалися!
Чоловік:
— От гумористи!..

***

— Кохана, я дарую тобі сонце, небо, зорі!
— Дякую, але вчора ти обіцяв мені букет квітів.

Олександр ГОРОШКО.

Миколаївська область.

Березнева хроніка

ВЕЛИКУ ПІДОЗРУ

викликав слюсар В.Фіглюн у своєї тещі, коли вперше за двадцять років привітав її з жіночим святом.

«У ЖИТТІ Є МІСЦЕ ПОДВИГУ»

Під таким заголовком газета «Маяк» надрукувала матеріал про мужній вчинок каратиста Г.Фуркала. У переддень 8-го Березня в автобусі він поступився місцем жінці.

ТРАДИЦІЯ

Для лікарів «швидкої допомоги» уже стало традицією 8-го Березня приїздити до Синицьких. Бо щороку святкового дня обід готує глава сім'ї Михайло Олександрович.

Черговий хронікер
Віталій БУЛАВКО.

Інструкція

Як дарувати подарунки

Між нами, хто вміє дарувати жінкам пристойні подарунки? Проблема! Відповідної літератури з цього приводу немає. Її й за ВКВ не придбаєш.

Головне — не слід зосереджуватися на питанні: що дарувати? Тут, як то кажуть, медицина безсила. Тим більше легка промисловість. Тому у магазині «Подарунки» єдина приваблива річ — це вивіска.

Отже, головну увагу приділіть не тому, що, а тому, як дарувати. Адже, як відомо, дорогий не подарунок, а увага... А щоб її продемонструвати, подарунок треба вручати в обстановці широкої гласності, м'яко наголошуючи на його безцінності, голосно — на унікальності. На зразок:

—Цю абиццю я придбав у закордонному вояжі (на престижному вернісажі, у переддень ревізії в «Пасажі»).

Другої такої речі вам жоден не подарує, бо... всю партію відправлено за кордон, модель знято з виробництва, а свої продають лише за долари.

Мій сувенір пречудово пасуватиме до... ваших зелених очей (до рожевої мрії вашого дитинства, до вашої блакитної раковини).

Такої дивовини ви не зустрічте навіть... у ваших сусідів (під прилавком «1000 і одної дрібниці», у казках «1000 і одної ночі»).

Скільки цей дефіцит коштував мені... часу, нервів, крові (можна навести розгорнуту характеристику крові)!..

Озброєні такою рекламою, ви можете спати спокійно... Як і наша промисловість...

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

Документарій

Як обрати міс підприємства

(вельми приблизний статут)

1. Вибори міс слугують піднесенню престижу професії, підвищенню продуктивності праці і пропаганді здорового способу життя за нездорових економічних умов.

2. До конкурсу допускають дівчат старших 18 років (але не старших 18-го р.н.), що пропрацювали на даному підприємстві не менш як десять років, які вболівають за роботу і віддаються громадському життю.

3. Висування претенденток бажано проводити на альтернативних засадах. На підприємствах хімічної промисловості можливо і на синтетичній основі.

4. Дівчата — члени демократичної партії, можуть виступати роздягненими, дівчата у чоботах на платформі соцпартії — на розсуд адміністрації. Спецодягом (бальними сукнями, бікіні і т.ін.), а також гуртожитком дівчата не забезпечуються.

5. Вибори проводяться на загальних зборах чи на зборах рад трудових колективів прямим таємним голосуванням у одномандатних округах. Якщо жодна з претенденток не набере 50 відсотків голосів, переможницею вважається дружина директора.

6. Переможниця нагороджується перехідним вимпелом чи жупелом (залежно від спонсорів) і оплесками виробничого колективу. В разі повторної перемоги на батьківщину міс посилають поздоровчу телеграму.

Копію зняв
Костянтин РАНКОВИЙ.

Казка про Івана

агрокомікс з щасливим кінцем ☺

В одному царстві жив король і було у нього троє синів: двоє розумних, а третій — оптиміст. Одного разу король їм каже:

Теніс

НЕ ОБІЙШЛОСЯ БЕЗ НЕСПОДІВАНОК

У палаці «Юність» в Ужгороді пройшов зимовий чемпіонат України з тенісу, який зібрав найсильніших майстрів. Не обійшлося без несподіванок.

У змаганні чоловіків фаворитом вважався переможець літньої першості киянин Тарас Бейко, який нещодавно виграв і Кубок країни. Але він лишився поза групою призерів. Через травму Тарас не зміг вийти на корт у поєдинку за третє місце проти ужгородця, представника «Гарту» Степана Сербайла.

А чемпіонський титул розіграли між собою земляки, гартівці з Дніпродзержинська Вадим Бойко та Сергій Довбак. Успіх був на боці Бойка — 7:5, 4:6, 7:6.

У жінок студентка КДІФК Габріелла Белані («Динамо», Тячів) виграла в Інни Романадової («Гарт», Київ) — 7:6, 3:6, 6:1. У матчі за третє місце одеситка Олена Татаркова переграла киянку Талину Бейко — 6:3, 6:1.

Але головна сенсація сталася в чоловічому парному розряді. Юні сімферопольські динамівці, два Олександри — Радченко і Юрковський, не дали ніяких шансів досвідченим представникам київського клубу «Антей» — Тарасові Бейку і Олегові Тютіну — 6:3, 6:3.

Серед жіночих пар сильнішим виявився дует — Наталя Нечинова (Донецьк) і Олена Татаркова. Він переміг Наталю Бондаренко («Динамо», Київ) і Габріеллу Белані — 6:1, 6:3.

Нарешті, про змішаний розряд. Олена Коритіна (профспілки, Донецьк) разом з Сергієм Поспєловим («Гарт», Дніпродзержинськ) перемогли Ніну Бондаренко («Гарт», Київ) і Віктора Бондаренка («Динамо», Київ) — 4:6, 7:5, 6:3.

Віктор СТАНКЕВИЧ.

Футбол

В ГОСТЯХ У «ЕВІСА»

У МИКОЛАЄВІ триває футбольний турнір серед команд вищої і першої ліг, організований місцевим ФК «Евіс». Учасники мають досить високу мотивацію: головний приз — мільйон карбованців.

Пропонуємо вашій увазі результати зустрічей: «Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Металіст» (Харків) — 2:0, «Кривбас» (Кривий Ріг) — «Чорноморець» (Одеса) — 2:1, «Евіс» — «Дніпро» — 0:0, «Чорноморець» — «Металіст» — 2:2, «Евіс» — «Кривбас» — 1:1.

У МІСТІ ДЕБРЕЦЕНІ сьогодні відбудеться товариський матч між олімпійськими збірними Угорщини та України. Після цього головний тренер наших олімпійців Володимир Мунтян вилетить з Будапешта до Австралії, де спостерігатиме за іграми молодіжного чемпіонату світу.

Микола МОВЧАН.

ПОГОДА

6—7 березня у південній частині України, а 7 березня і у східних областях передбачаються складні погодні умови. Опади, переважно у вигляді снігу, подекуди сильний сніг, хуртовина, налипання мокрого снігу, ожеледь, посилення вітру до 17—22 метрів на секунду. На решті території України часом невеликий сніг. Температура вдень 2—7, вночі 7—13, у західній частині до 17 градусів морозу, у південно-східній частині вдень близько 0, вночі 1—6 градусів морозу.

По Київській області сьогодні вдень часом невеликий сніг. Вітер південно-східний, 7—12 метрів на секунду. Температура 2—7 градусів морозу.

Наступний номер вийде 10 березня.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, завідуючий відділом гуманітарних проблем; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.
Загальний тираж 814907

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311043.